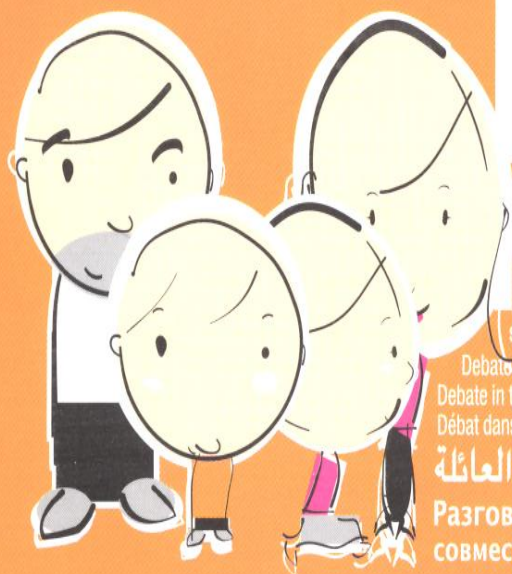

DEBAT FAMILIAR CASTELLAR DEL VALLÈS

DEBAT FAMILIAR

sobre valors i convivència

Debate familiar sobre valores y convivencia

Debate in the family about values and coexistence

Débat dans la famille sur les valeurs et la coexistence

التعائش وحول القيم حوار العائلة

Разговор в семье о значении

совместной жизни

INFORME DE RESULTATS

Investigadora Principal

Paz Viquer Seguí

Investigadora associada

Aida Latorre Fortes

Col·laboradores d'investigació

Edit Frati

Neus Solé Pérez

Assessora de metodologia

Maria Florencia Rodrigo

Universitat de València
Dept. Psicologia Evolutiva i de l'Educació
València, juny 2008

INDEX

1. **INTRODUCCIÓ**
2. **OBJECTIUS**
3. **MÈTODE**
  - 3.1 **PARTICIPANTS**
  - 3.2 **PROCEDIMENT**
  - 3.3 **INSTRUMENT**
4. **RESULTATS**
  - 4.1. **ESTRUCTURA i ORGANITZACIÓ FAMILIAR**
    - 4.1.1 Dades familiars
  - 4.2. **SOCIALIZACIÓ A LA FAMÍLIA**
    - 4.2.1 Valors familiars (Item 1, Item 2)
    - 4.2.2 Models educatius i de socialització parentals
      - Estils educatius (Item 3)
      - Valors educatius (Item 6)
      - Establiment de les normes (Item 5)
      - Relacions amb l'autoritat (Item 4)
  - 4.3. **SOCIALIZACIÓ A L'ESCOLA**
    - 4.3.1 Adaptació a l'escola (Item 8)
    - 4.3.2 Acceptació de la diversitat (Item 7)
    - 4.3.3 Escola i violència
      - Clima escolar (Item 9)
      - Reacció enfront de la violència (Item 10)
      - Percepció de l'encobriment de la violència (Item 11)
  - 4.4. **SOCIALIZACIÓ A L'ESPAI PÚBLIC**
    - 4.4.1 Valors i espai públic (Item 12)
    - 4.4.2 Participació social (Item 13)
    - 4.4.3 Concepció de l'espai públic (Item 14)
    - 4.4.4 Impacte del creixement de la ciutat (Item 15)
    - 4.4.5 Mapa de realitats i percepció de l'espai públic (Item 16)
  - 4.5. **SOCIALIZACIÓ AL LLEURE**
    - 4.5.1 Participació i activitats extraescolars (Item 18)
    - 4.5.2 Valoració de la participació a les activitats extraescolars (Item 19)
    - 4.5.3 Participació de pares i mares (Item 20)
5. **CONCLUSIONS I DISCUSSIÓ**
6. **ANNEX**

1. INTRODUCCIÓ

Aquest informe presenta l'anàlisi dels resultats obtinguts al *Debat Familiar sobre valors i convivència*, eina que s'enquadra dins d'un projecte fruit del conveni entre la Generalitat de Catalunya i l'ajuntament de Castellar del Vallès, que es va posar en funcionament l'any 2006. Aquesta iniciativa local s'emmarca en el Programa per a la prevenció de violències que afecten als i les joves que impulsa la Secretaria de Joventut en coordinació amb altres departaments de la Generalitat amb l'objectiu de promoure models relacionals igualitaris i facilitar la resolució no violenta dels conflictes.

Es tracta d'un qüestionari que han d'omplir conjuntament els membres de la unitat familiar i que preveu que l'entorn familiar s'impliqui en la tasca de debatre i educar als infants i joves en valors com la convivència, la igualtat, la solidaritat i el diàleg. D'altra banda, la informació recollida ha de permetre la millora de les polítiques d'actuació adequades per a millorar la convivència. D'aquesta manera, i indirectament amb aquesta estratègia, es promou una societat amb més comunicació i cohesió entre els seus membres intentant construir, a través de valors com la tolerància, el respecte i la cooperació, una societat on sigui possible la convivència pacífica entre els ciutadans i ciutadanes amb independència de la seva edat, gènere o procedència ètnica o cultural.

2. OBJECTIUS

El Debat Familiar sobre valors i convivència és una eina metodològica que pretén bàsicament dos objectius generals: crear un espai de comunicació i debat entre tots els membres de la llar respecte als temes de valors i convivència, promovent una sensibilització cap al tema i, simultàniament recollir informació sobre la realitat social del municipi de Castellar del Vallès de cara al disseny d'intervencions educatives i socials adequades.

Més concretament es plantegen una sèrie d'objectius específics tant a nivell del procés comunitari posat en marxa com a nivell de les famílies:

A nivell del procés comunitari els objectius plantejats són:

- Identificar problemàtiques reals o potencials pel que fa a la convivència a Castellar.
- Identificar elements i dinàmiques positives que permetin crear "anticossos" pel que fa a dinàmiques no òptimes de convivència.
- Sensibilitzar sobre la necessitat de fer un esforç personal (tothom) i comunitari (conjunt) de cara a fer prevaler dins la comunitat models de relació positius i valors de convivència bàsics (tolerància, diàleg i solidaritat).
- Promoure la participació de les famílies mitjançant la recollida de la seva opinió sobre l'organització i les relacions que s'estableixen al seu sistema familiar.

- Dinamitzar la comunitat educativa al voltant dels temes del debat, incorporant-los activament al procés, reforçant-lo a les aules (professorat) i fora d'elles (incidint sobre tot en el paper de les AMPA)

A nivell familiar els objectius plantejats són:

- Estimular el debat familiar, convidant a tots els membres de la llar a respondre al qüestionari conjuntament.
- Promoure hàbits i actitud dialogant tant en infants com en adults.
- Fomentar els valors, la convivència i el respecte a la diferència.
- Recollir els valors i models de relació que es desenvolupen en la família per tal de poder dissenyar posteriorment actuacions que potencien models de relació positius.

2. MÈTODE

El model d'intervenció del que sorgeix el debat familiar està basat en la intervenció comunitària, la qual pretén crear espais de treball entre els agents del municipi i altres professionals, que permetran construir les respostes socials necessàries i les formes organitzatives pertinents per abordar-les.

Aquest model d'intervenció comunitària considera que per a transformar la realitat social es fa necessària la implicació de la comunitat. En aquest sentit, el Debat Familiar demana la implicació d'una de les institucions més rellevants de la comunitat, la família.

Sabem que la família és un espai educatiu privilegiat on es transmeten els models de relació i convivència de pares i mares a fills/es, per això es va dissenyar un qüestionari participatiu que ofereix la possibilitat de recollir les opinions de tots els membres de la família.

3.1 PARTICIPANTS

A l'estudi van participar 492 famílies amb almenys un fill/a entre els 7 i 16 anys. En la data en que es va passar el qüestionari (febrer 2008) hi havia al poble de Castellar del Vallès 1.876 famílies que tenien un fill/a en aquesta franja d'edat; doncs hem aconseguit recollir la informació corresponent al 26,3% del total de estes famílies.

Fent referència al grau de fiabilitat i representativitat, a nivell orientatiu si haguéssim realitzat una mostra considerant que l'univers és de 1.876 famílies:

- a. Per obtenir uns resultats amb un 95% de confiança i amb un marge d'error del 5% haurien d'haver recollit **330** quaderns.
- b. Per obtenir uns resultats amb un 95% de confiança i amb un marge d'error del 3%, haurien d'haver recollit **698** quaderns

El debat familiar es va repartir a tots els centres del municipi que en eixe moment (febrer 2008) impartien els ensenyaments de primària i secundària; per tant, l'estudi ha abarcat un total de nou centres docents:

- Sis centres on s'imparteixen el segon cicle d'educació infantil i l'educació primària: *CEIP Bonavista, CEIP Emili Carles Tolrà, CEIP Mestre Pla, CEIP Sant Esteve, Col·legi La Immaculada i CEIP Joan Blanquer.*
- Dos centres que imparteixen els estudis de secundària: *IES Castellar, IES Puig de la Creu.*
- Un centre que imparteix els estudis d'educació primària i secundària: *Col·legi El Casal.*

En la taula següent es mostren en percentatges el nombre de participants a l'estudi de cadascuna de les escoles que van formar part del projecte del debat familiar.

Observant la taula veiem com s'han recollit més debats a l'escola primària.

ESCOLA	Núm. de nens ¹ (de franja d'edat proposada)	Núm. de debats recollits	%
CEIP Sant Esteve	250	83	34
CEIP Joan Blanquer	62	33	53,22
CEIP Mestre Pla	192	68	35,4
CEIP Bonavista	162	67	41,35
CEIP Emili Carles	125	32	25,6
les Puig de la Creu	343	34	9,9
les Castellar	421	42	9,9
Col·legi El Casal (Primària i Secundària)	244	61	25
Col·legi La Immaculada	126	71	56,3

1 El número de nens no correspon al número de famílies, ja que en una mateixa escola poden haver germans i només vam recollir un debat per família. No disposem de la següent dada: Número de famílies per escola amb nens amb edats compreses entre els 7 i els 16 anys.

Les dades contingudes en aquest apartat han estat facilitades per l'Ajuntament de Castellar del Vallès.

3.2 PROCEDIMENT

- Es va elaborar el qüestionari *debat familiar sobre valors i convivència* per part d'un equip multidisciplinar format per un sociòleg expert en temes de participació comunitària, un filòsof expert en inclusió social així com en treball en xarxa i comunitari i una psicòloga del àrea d'evolutiva i de l'educació especialitzada en treball amb famílies.
- Es va realitzar una prova pilot administrant un primer qüestionari a 8 famílies, triades en funció d'una sèrie de criteris preestablerts que buscaven la màxima heterogeneïtat possible. Els criteris considerats van ser: condicions socials, procedència de la família, nivell formatiu de la família, model familiar (família tradicional i altres models: separats, monoparentals,...), nombre de membres a la família i edat dels infants.
- Després de l'administració del debat al grup pilot es va realitzar una entrevista amb cada família per a recollir la seva valoració del qüestionari així com informació relativa a les dificultats observades.
- A partir de la informació recollida es va realitzar una revisió del qüestionari inicial incorporant les propostes i suggeriments.
- Llavors es va distribuir el qüestionari final a través dels centres escolars d'educació primària i secundària, i un dinamitzador extern va anar per les aules explicant en que consistia aquest projecte.
- Una vegada recollits tots els debats, estos es van remetre a la Universitat de València per a la realització de l'anàlisi estadístic de les dades, mitjançant el programa estadístic SPSS 15.01 així com per a l'elaboració de l'informe de resultats.

3.3 INSTRUMENT

L'instrument utilitzat és el qüestionari titulat *Debat familiar sobre valors i convivència*. És un qüestionari breu (20 ítems) d'estructura simplificada que trenca amb els clàssics instruments de recollida de dades i es planteja com una nova manera de recollir informació al temps que sensibilitza a les famílies respecte als temes que tracta.

El debat familiar consta d'un recull de dades sociodemogràfiques bàsiques sobre la família (edat, gènere, nivell d'estudis i anys que porten vivint al poble de Castellar) i de vint preguntes sobre valors i convivència. Les preguntes s'han de contestar segons el que realment pensen i no sobre el que creuen que haurien de contestar. El qüestionari és anònim i per respondre s'han de fixar en els símbols que hi ha a cada pregunta i que indiquen a qui va dirigida: (1) junts tota la família: contesta tota la família posant-se d'acord en la resposta, (2) contesten sols pares i mares, (3) contesten sols els fills/es, (4) cada membre de la família contesta per separat la seva línia. Cada pregunta està plantejada i es contesta de manera diferent, el que ens permet obtenir dades tant qualitatives com quantitatives.

També trobem al qüestionari informacions importants sobre aspectes de la convivència, així com un joc amb dos personatges molt coneguts al poble de Castellar del Vallès com son “sol i lluna”. La presentació de les qüestions resulta atractiva, la manera de contestar varia d’uns ítems als altres, el que permet mantenir l’atenció i la motivació cap a la tasca. El plantejament i la codificació de les diferents preguntes es presenten de manera detallada en l’annex.

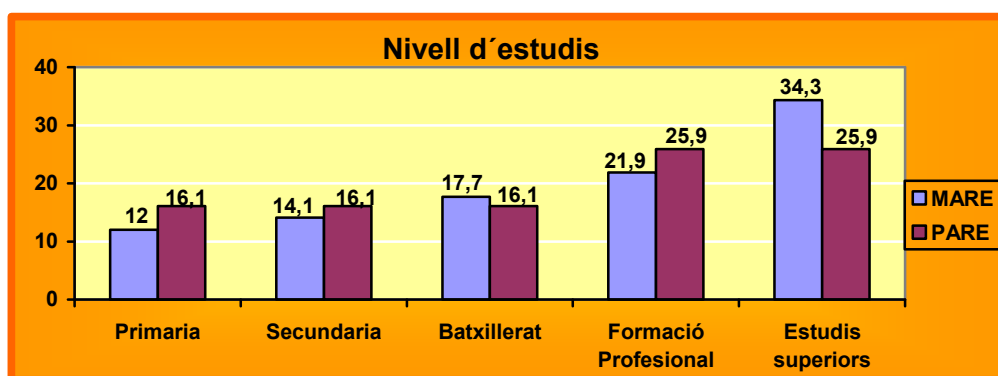
4. RESULTATS

1. ESTRUCTURA i ORGANITZACIÓ FAMILIAR

En aquest apartat es presenten els resultats en quant a l’estructura i l’organització del sistema familiar. En aquest sentit, es mostren dades generals sobre les característiques en edat i estudis de les mares i dels pares així com, el nombre i gènere de fills/es de les famílies que han participat en el Debat Familiar.

1.1 Dades familiars

En la gràfica següent es mostra una distribució del nivell d’estudis de la mare i del pare:

Si comparem el nivell d’estudis de les mares i pares veiem que estan bastant igualats:

En el apartat de secundària i batxillerat és on mares i pares obtenen puntuacions més similars.

Si mirem els apartats de primària i formació professional la diferència entre ambdós augmenta (4 punts a favor dels pares) sense per això arribar a ser rellevant.

Un 12% de mares i un 16,1% de pares van cursar primària; un 14,1% de mares i un 16,1% de pares finalitzaren secundària i un 17,7% de mares i un 16,1% de pares van cursar els estudis de batxillerat. Els percentatges més elevats els trobem en el grup de mares i pares que estudiaren formació professional (21,9% i 25,9% respectivament) o estudis superiors (34,3% de mares i 25,9% de pares). És en aquest grup corresponent als estudis superiors on trobem major diferència (8,4 punts) a favor de les mares.

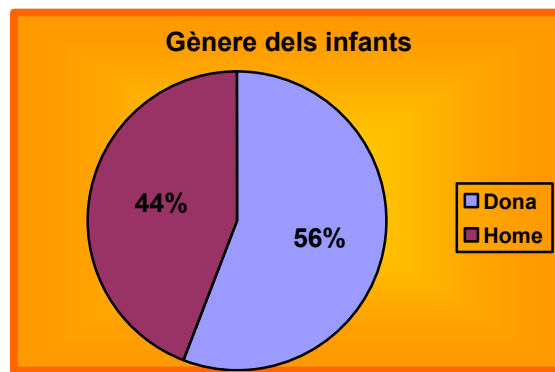

La taula següent presenta el nombre de fills/es que componen les famílies de Castellar que han fet el debat:

Numero de fills/es	%
1	53,5
2	37,1
3	8,3
4	1,1

Com podem veure en la taula superior de les 492 famílies que van participar, tenen un o dos fills/es un 53,5% i un 37,1% respectivament. Un 8,3% té tres fills i un 1,1% en té quatre.

A continuació es presenta una gràfica referent al gènere dels fills/es de les famílies que van participar en el Debat Familiar:

Respecte al gènere dels fills/es, observem que hi ha un percentatge major de xiquetes 56% en contraposició al 44% de xiquets participants.

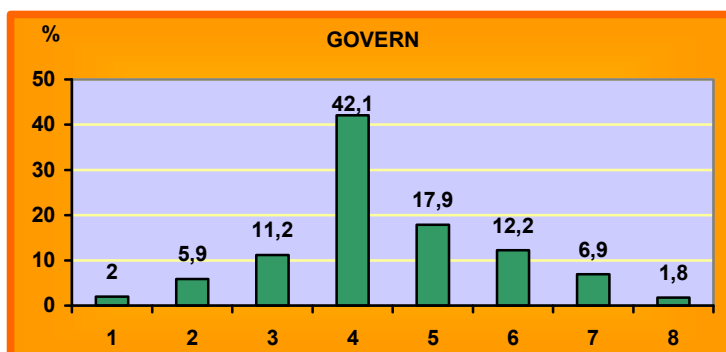
2. SOCIALITZACIÓ A LA FAMÍLIA

En aquest apartat es presenten els resultats sobre la socialització a la família. En aquest sentit i mitjançant les gràfiques tenim informació sobre els valors familiars i els models educatius i de socialització parentals.

2.1 Valors familiars

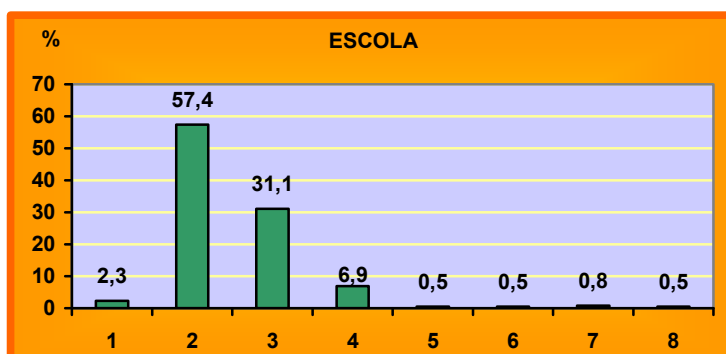
En aquest apartat mostrem els resultats obtinguts sobre els valors dominants a la família. Analtzarem el posicionament de la família en el marc d'institucions d'àmbit comunitari i veurem la prioritització de valors positius per a models positius de relació.

En les gràfiques següents es mostren en percentatges el grau d'importància que les famílies donen a cadascuna de les institucions presentades, sent 1 la que consideren més important i 10 la menys rellevant.

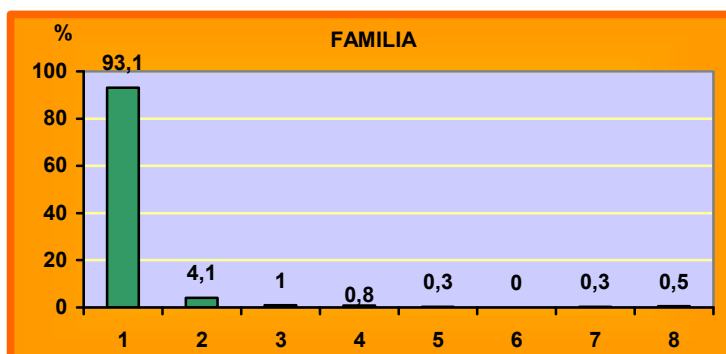

El 42,1% de les famílies participants consideren el govern (estat, generalitat, ajuntament) com la quarta institució més important. El 17,95% la col·locarien en la quinta posició, mentre que el 12,2% li atorgarien el sext lloc. El 11,2% consideren el govern (estat, generalitat, ajuntament) la tercera institució més important.

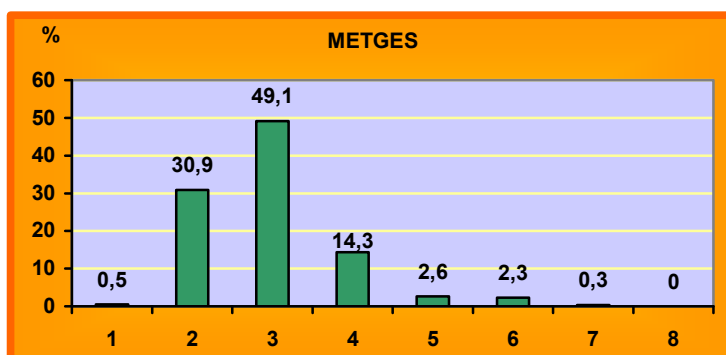
Els percentatges més baixos els trobem en els extrems, sols el 2% creuen que el govern(estat,generalitat,ajuntament) és la institució més important o la segona en importància 5,9%. A l'extrem més baix trobem que el 6,9% la consideren la penúltima i el 1,8% veuen el govern (estat, generalitat, ajuntament) com la menys important.

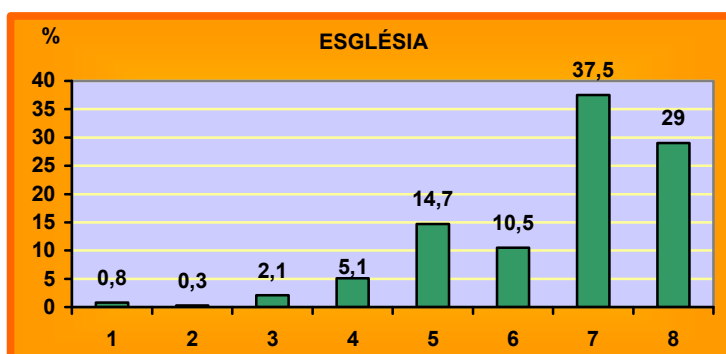
Més de la meitat de les famílies participants, el 57,4% consideren l'escola com la segona institució més important i el 31,1% la posen en tercer lloc, el 6,9% creu que estaria en la quarta posició. Són molt poques les famílies que li donen a l'escola una quinta o superior posició (0,5% i 0,8%) també són poques les que la consideren la més important de totes (2,3%).

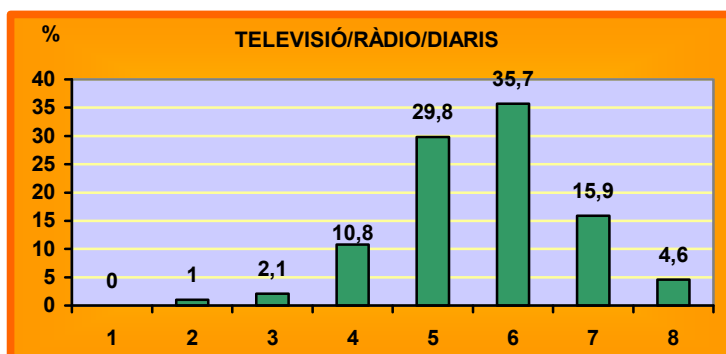
Observant aquesta gràfica queda molt clar que quasi totes les famílies veuen la família com allò més important 93,1% i un 4,1% la posa en segona posició.

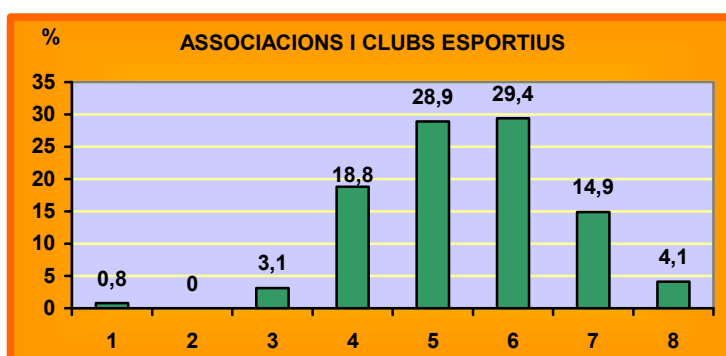
Els metges serien considerats per les famílies entre la tercera posició amb el 49,1% de les respostes i la segona amb el 30,9%. Un 14,35% li atorgaria el quart lloc.

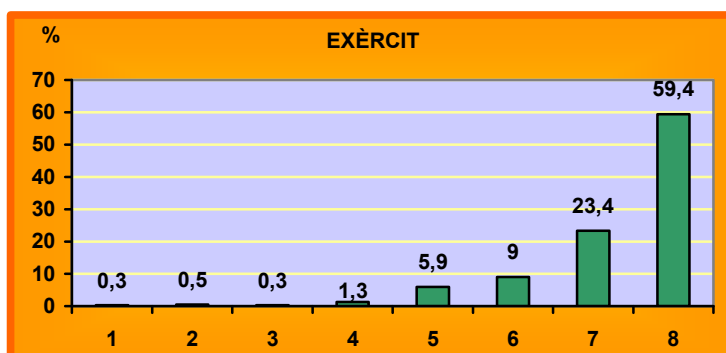
Respecte a la importància atorgada a l'església, els percentatges més elevats dels trobem en els últims llocs del llistat 37,5% en el lloc 7 i 29% en l'últim lloc, també trobem famílies que li atorguen més importància col·locant-la en la sexta o quinta posició (10,5% i 14,7% respectivament). Veiem com els percentatges decreixen a mesura que ens apropem als primers llocs del llistat: 5,1% en el quart lloc, 2,1% al tercer, 0,3% i 0,8% en la segona i primera posició.

La televisió, la radio o els diaris serien per a les famílies participants la sexta (amb el 35,7%) o la quinta (amb el 28,8%) institució en importància. També hi ha cert nombre de famílies que li donarien el quart lloc (10,8%) o el setè (15,9%).

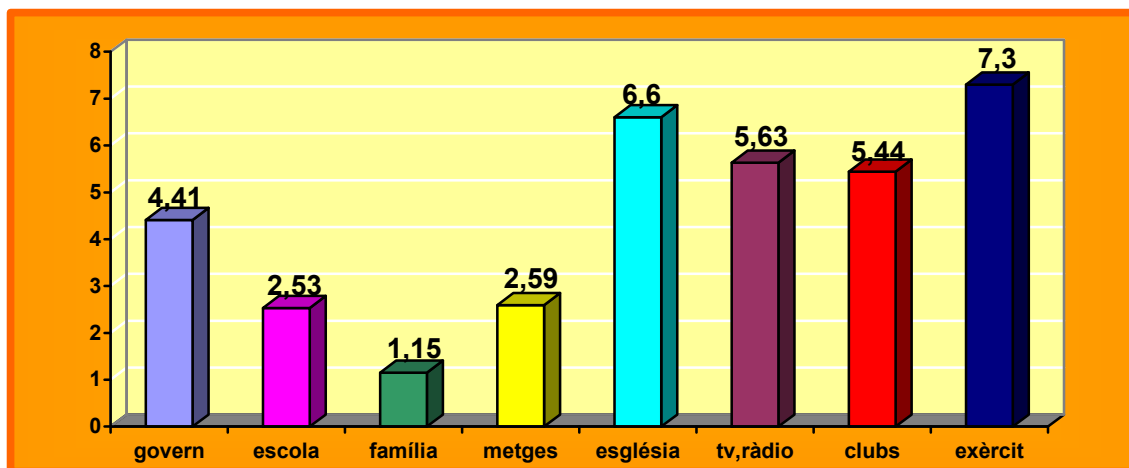
Comparant aquesta gràfica amb l'anterior veiem com el major percentatge de famílies consideren també a les associacions i clubs esportius la sexta o la quinta en importància (amb el 29,4% i el 28,9% respectivament). Al igual que passava amb la televisió, radio i diaris, un cert percentatge de famílies considera els clubs i associacions com la quarta institució en importància (el 18,8%) o la setè (14,4%).

Veiem en la gràfica com l'exèrcit és de les institucions menys importants per a les famílies. El 59,4% la col·loca en l'última posició i el 23,4% en la penúltima, un 9% la posaria en la sexta

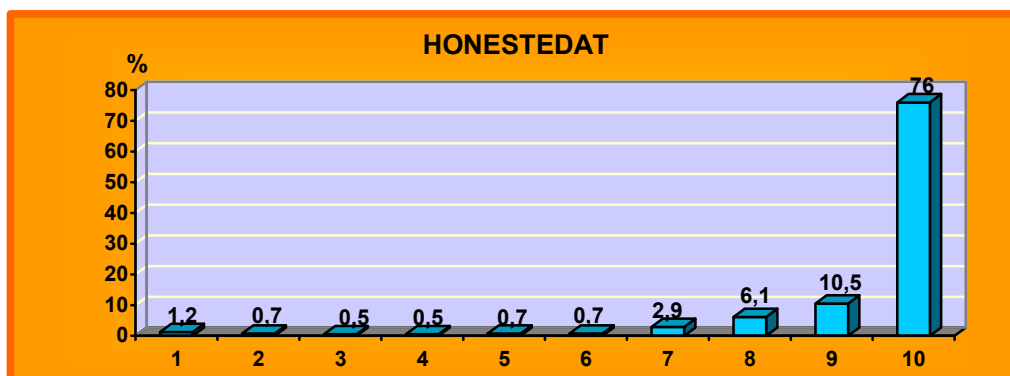
posició i un 5,9% en la quinta. Sols el 1,3% li donaria el quart lloc i són mínims els percentatges de famílies que consideren l'exèrcit entre les tres institucions més importants (0,3% i 0,5%).

En la gràfica següent podem veure la mitja de les puntuacions que les famílies han atorgat a les diferents institucions. Podem observar en quina posició han posat a cadascuna d'elles.

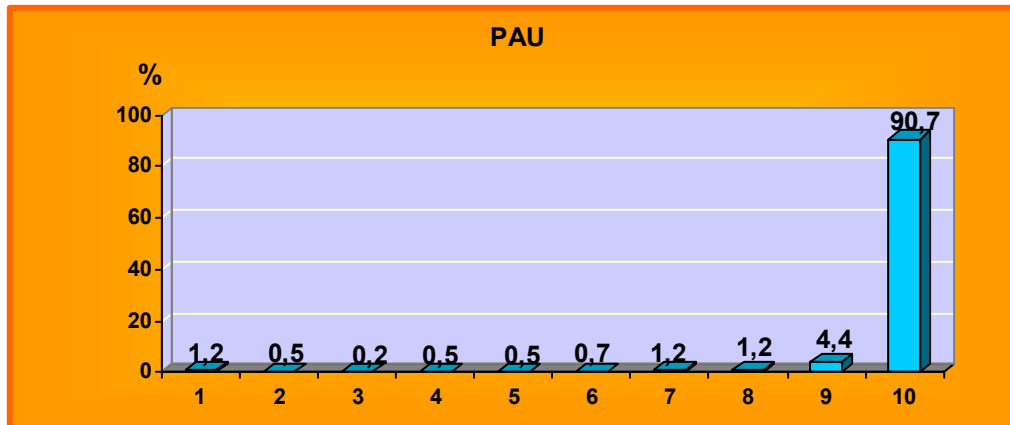

En la posició número 1 trobem a la **família**, la segona institució a la que les famílies donen més importància és l'**escola** seguida molt a prop dels **metges**, en la quarta posició trobem el **govern** (estat, generalitat, ajuntament), en la quinta les famílies posen als **clubs esportius i associacions** així com a la **televisió o la ràdio**; l'**església** la trobaríem en la penúltima posició i a la que donen menys importància és l'**exèrcit**.

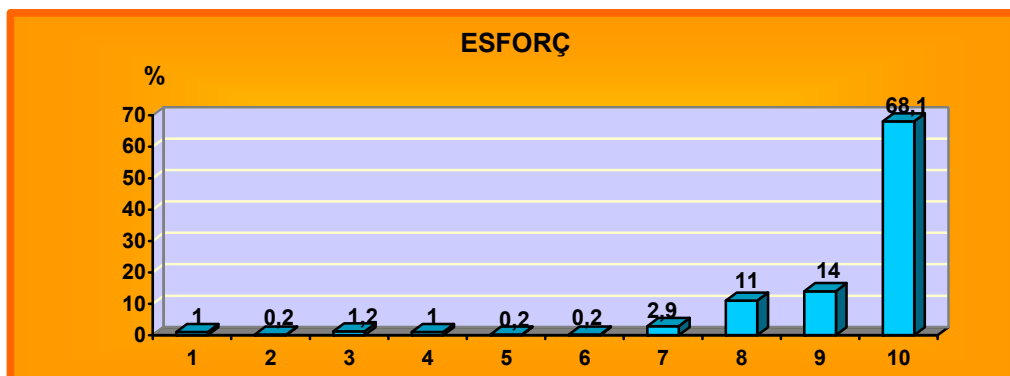
A continuació es presenten els resultats obtinguts sobre els **valors dominants a la família**. Les gràfiques següents mostren en percentatges el grau d'importància que les famílies donen a cadascun dels valors presentats, anant des de 1 (gens important) fins a 10 (molt important).

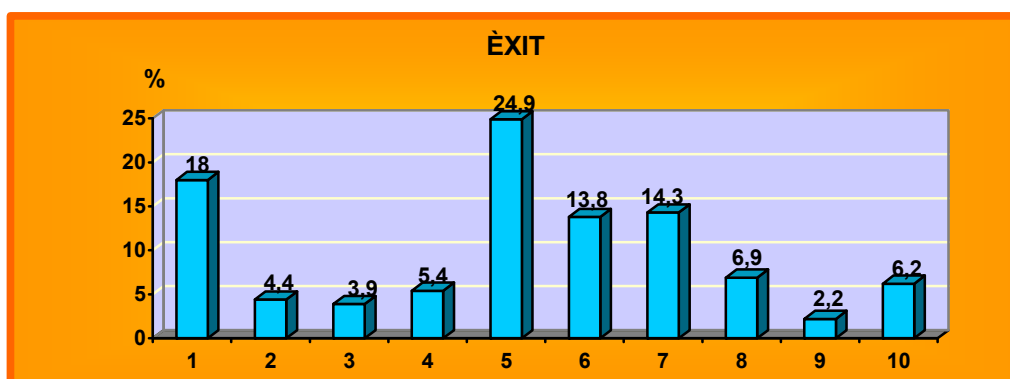
La majoria de les famílies, el 76% valora amb un 10 l'honestat, és a dir, el fet de no enganyar, mentir, robar, dir falsedats dels altres...Un 10,5% la valora amb un 9, un 6,1 % amb un 8 i un 2,9% amb un 7.

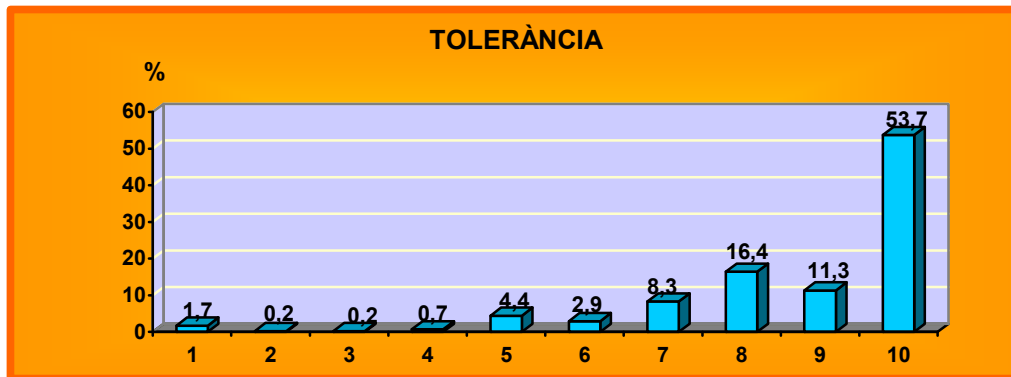
Quasi totes les famílies donen la màxima importància al fet de viure en un món sense violència. Un 90,7% la valora amb un 10 i un 4,4% la valora amb un 9.

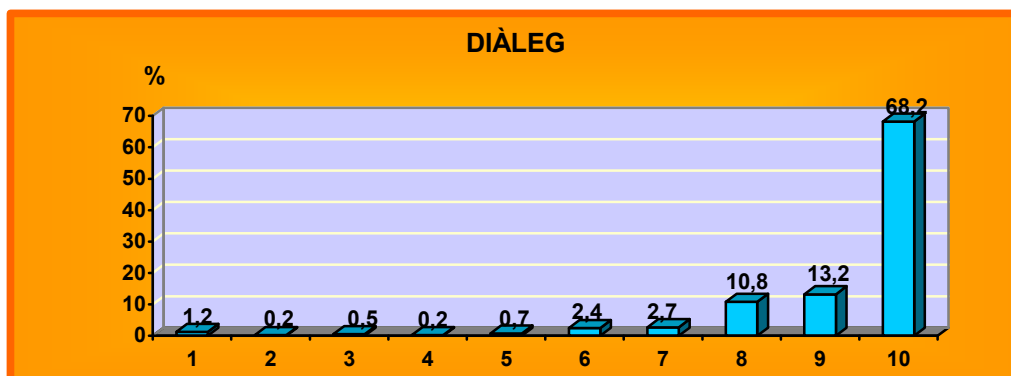
El 68,1% de les famílies està totalment d'acord amb que a la vida ens hem d'esforçar per aconseguir allò que volem, el 25% afirma que hi està molt acord i les famílies que es troben poc o gens d'acord amb aquesta afirmació son poques.

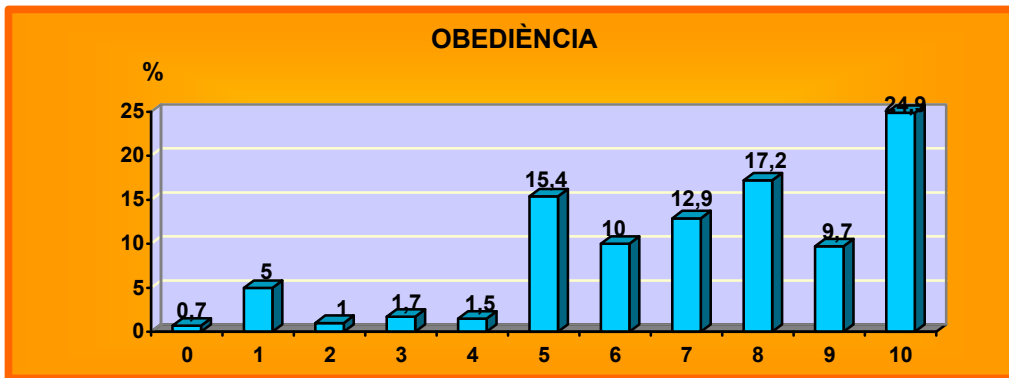
Quan analitzem les puntuacions atorgades a la importància d'assolir diners, fama o reconeixement social es constata que 5 és el valor més escollit amb un 24,9%, el següent el 1 amb el 18%, en tercer lloc trobem el 7 (14,3%) i en quart el 6 (13,8%), per tant podem afirmar que no existeix homogeneïtat respecte a la importància atorgada a aquest valor.

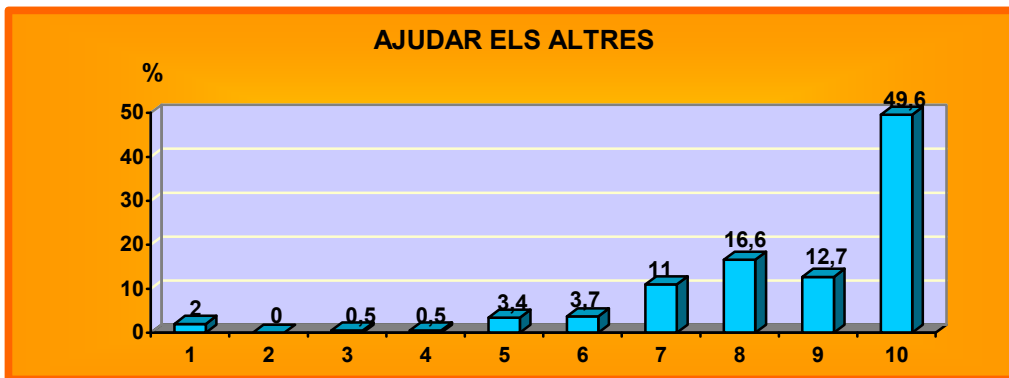
Més de la meitat dels participants 53,7% valoren la tolerància amb un 10, un 27,7% amb un 9 o 8, un 8,3% amb un 7 i un 7,3% amb un 6 o 5. Cal afegir que un 1,7% valora la tolerància amb un 1 i un 1,1% amb un 2, un 3 o un 4, és a dir, no estan d'acord amb el fet de que hem de ser capaços de conviure amb normalitat amb persones diferents a nosaltres, per país, idees, religió, orientació sexual, estat de salut, etc.

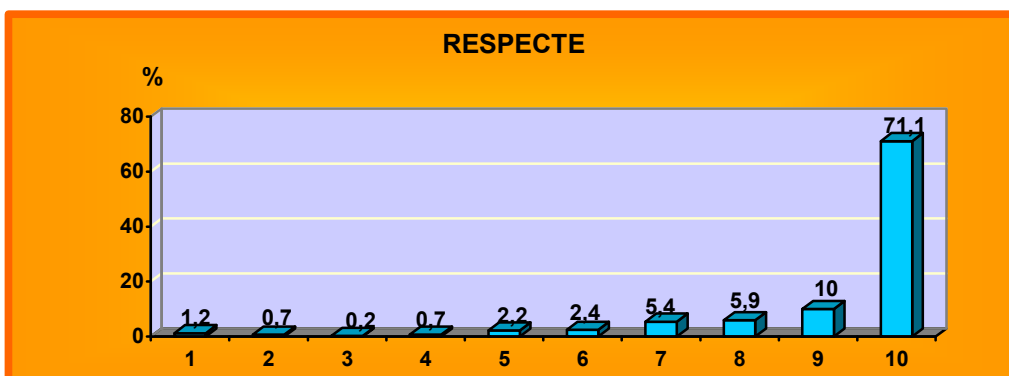
El 68,2% de les famílies participants considera que sols parlant i negociant s'arreglen els conflictes. el 24% valora el diàleg amb un 9 o un 8, el 5% li atorgaria un 7 o 6 i únicament el 2,8% de les famílies li donen una importància entre 1 i 5.

Si observem la gràfica podem veure que el 24,9% de les famílies està totalment d'acord amb l'afirmació "és important obeir les ordres que se'ns donen". En torn al 27% estarien molt d'acord amb l'afirmació i el 38% es considera bastant d'acord atorgant-li a l'obediència un valor de 5 a 7. Cal destacar que un 10% de les famílies es troba poc o gens d'acord.

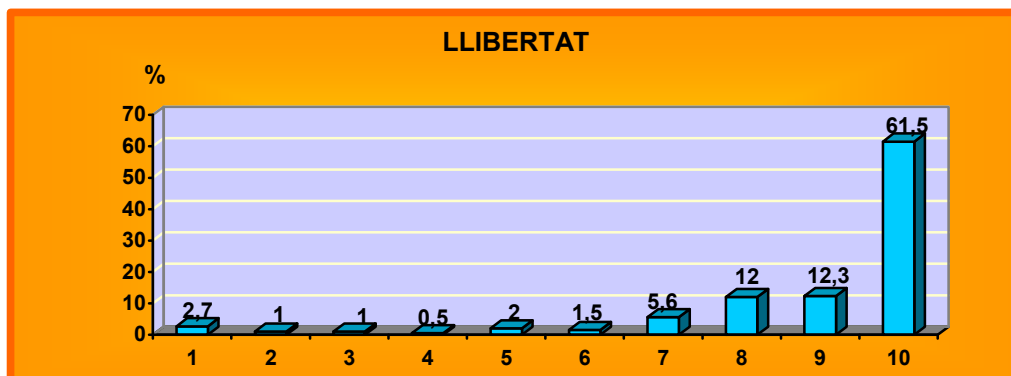

Les dades mostren que un 49,6% de les famílies li dona una puntuació de 10 a ajudar als altres i un 12,7% li posa un 9, el 27,6% un 8 o un 7 i el 7% atorga a aquest valor un 5 o un 6. Trobem un 3% de les famílies que no considera que cal ajudar els altres, tant els que són molt a prop com els qui no coneixem i ens necessiten.

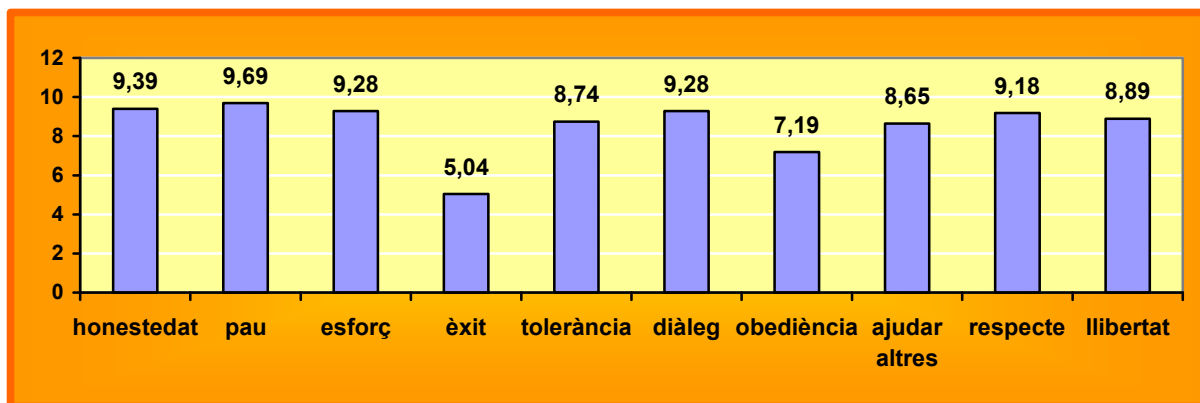

Podem observar que la major part de les famílies considera que tothom té els mateixos drets, tothom és una persona valuosa i que tothom es mereix el mateix respecte, essent significativament la puntuació 10 la més escollida (71,1%), seguida del 9 (10%), el 8 (5,9%) i el 7 (5,4%). Un 4,6% valora el respecte amb un 5 o un 6 i un 2,8% li dona una puntuació de 1 a 4.

Observem com el 61,5% dels participants està totalment d'acord amb que tothom té dret a fer el que li sembli mentre no faci mal o molesti objectivament a algú altre. A més a més, un 31% ho considera bastant o molt important, un 2% una mica. Cal destacar un 5% que considera la llibertat poc o gens important.

En la gràfica següent es mostren les mitges obtingudes de les puntuacions atorgades a cada valor:

Tal com podem observar en la gràfica superior els valors ordenats de major a menor, en funció de la importància que li atribueixen les famílies son: en primer lloc **pau** (9,69), **honestedat** (9,39), en el tercer lloc coincideixen **esforç** i **diàleg** (9,28), **respecte** (9,18), **llibertat** (8,89), **tolerància** (8,74), **ajudar als altres** (8,65), **obediència** (7,19) i **èxit** (5,04).

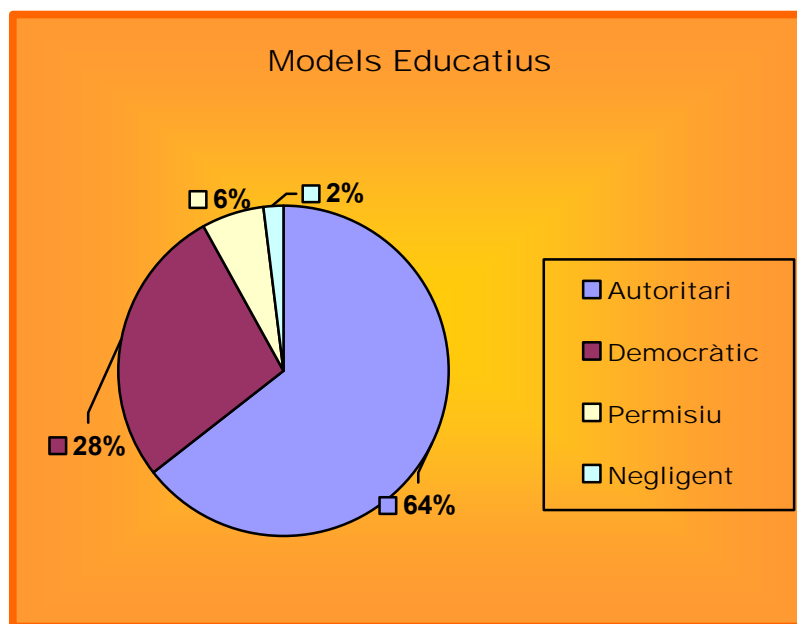
2.2 Models educatius i de socialització parentals

En aquest apartat es presenten els resultats referents als models educatius i de socialització que fan servir els pares i mares amb els seus fills/es.

Les gràfiques que es presenten a continuació indiquen els estils educatius del sistema parental (autoritari, permissiu, negligent o democràtic), els valors a partir dels quals eduquen als fills/es, la relació que estableixen els infants amb les figures d'autoritat, respecte al gènere i a la posició dins de la família (pare, mare, germans/es, avi/a). En aquest sentit, els resultats ens indiquen quin es el model educatiu des del qual actua el sistema parental.

2.2.1 Estils educatius

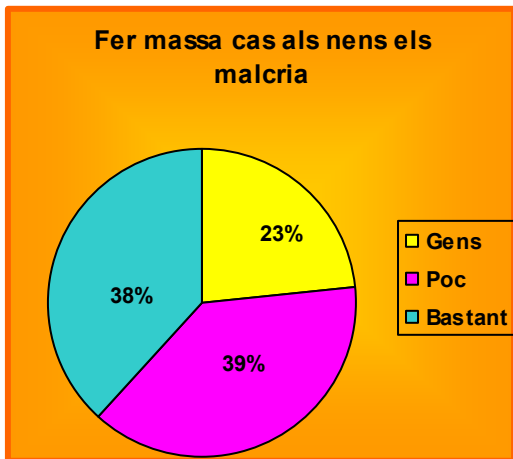
La gràfica següent ens indica l'estil educatiu i de socialització que fan servir els pares i mares amb els fills/es. En aquest sentit, tenim els percentatges de quin estil emprenen les famílies per a resoldre un conflicte típic a la llar familiar.

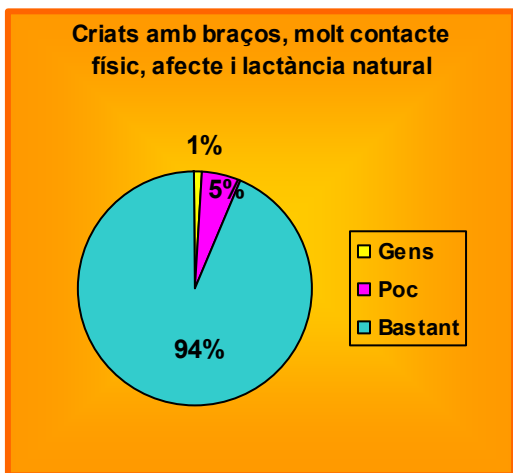
Els resultats mostren que la major part de les famílies, un 64%, utilitza el model autoritari com estil educatiu, mentre que un 28% utilitza el democràtic, un 6% té un estil permissiu i únicament el 2% presenta un estil educatiu negligent.

2.2.2 Valors educatius

Les gràfiques següents mostren les idees i valors educatius que mares i pares tenen respecte a l'educació dels fills/es. En aquest sentit, podem observar el percentatge de pares/mares que estan bastant, poc o gens d'acord amb una sèrie d'afirmacions.

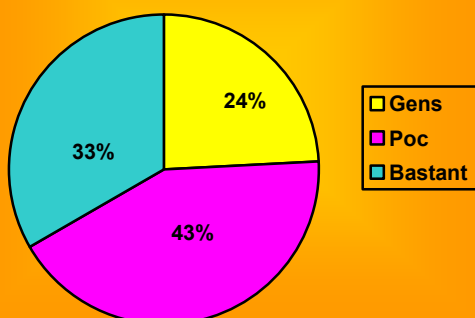

Podem veure que el 39% de pares i mares està poc d'acord en que fer massa cas als nens i nenes els malcria, el 23% no hi està gens, mentre el 38% es troba bastant d'acord amb aquesta afirmació

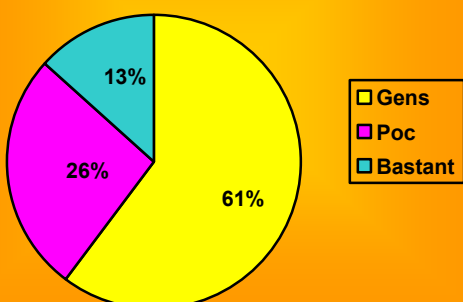
En la gràfica es mostra en percentatges el grau d'acord entre els pares i mares en relació amb la afirmació: "Els infants han de ser criats amb braços, molt contacte físic i afecte, i si pot ser amb lactància natural". El 94% està bastant d'acord, el 5% poc i el 1% no hi està gens d'acord.

A vegades una bufetada a temps és positiva

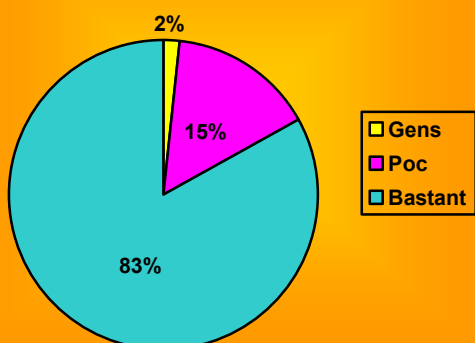
El 33% dels pares i mares opina que *una bufetada a temps és positiva*, en canvi, el 43% està poc d'acord amb aquesta afirmació i el 24% no hi està gens d'acord.

Amb els infants no s'ha de raonar: primer han d'aprendre a obeir

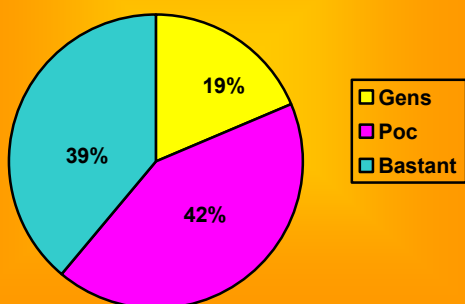
El 61% dels adults participants no hi està gens d'acord amb que *no s'ha de raonar amb els infants: primer han d'aprendre a obeir* i el 26% està poc d'acord, sols el 13% es troba bastant conforme amb aquesta afirmació.

Molts infants d'avui dia estan maleducats

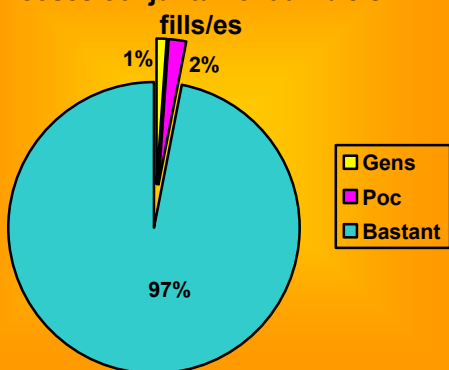
Podem destacar que el 83% dels pares i mares que han participat en el debat consideren que molts infants d'avui dia estan mal educats, mentre que el 15% està poc d'acord amb aquesta afirmació i sols el 2% dels pares i mares participants afirma no estar-hi gens d'acord.

Vivim en un món competitiu i el més important és ajudar els fills a tenir èxit

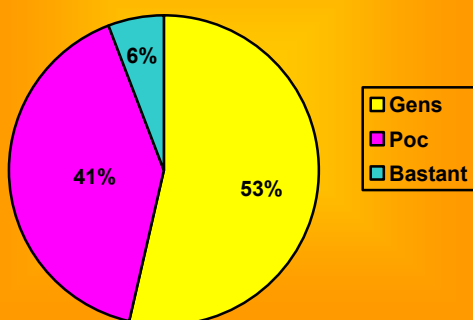
Com podem veure el 42% dels participants està poc d'acord amb l'afirmació de que vivim en un món competitiu i el més important és ajudar els fills a tenir èxit i el 19% no hi està gens d'acord, per el contrari el 39% afirma estar-hi bastant d'acord.

És important jugar, parlar, fer coses conjuntament amb els

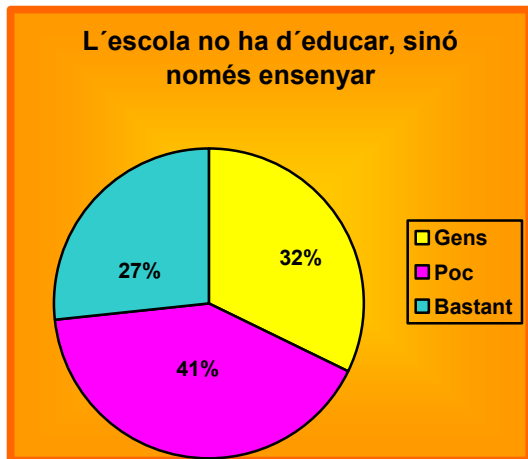

Si observem aquesta gràfica destaca que el 97% dels pares i les mares participants afirma que és important jugar, parlar i fer coses conjuntament amb els fills/es. Cal destacar que el 2% està poc d'acord amb aquesta afirmació i un 1% no hi està gens.

És l'escola qui, bàsicament, ha d'educar els fills/es

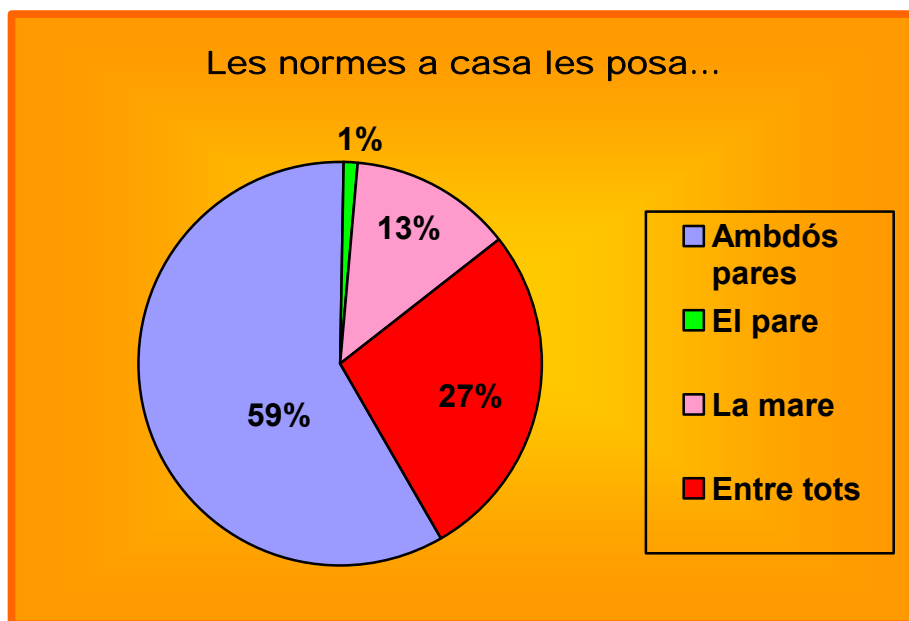
Podem observar que el 53% dels progenitors no està gens d'acord amb que sigui l'escola qui, bàsicament, hagi d'educar els infants; el 41% està poc d'acord i trobem un 6% que si es troba bastant conforme amb aquesta afirmació.

En contraposició a la gràfica anterior, veiem que el 32% no creu que l'escola no hagi d'educar i hagi de limitar-se a ensenyar mates, llengua..., el 41% opina de forma similar dient estar poc d'acord amb l'afirmació; en canvi, el 27% si es troba bastant d'acord.

2.2.3 Establiment de les normes

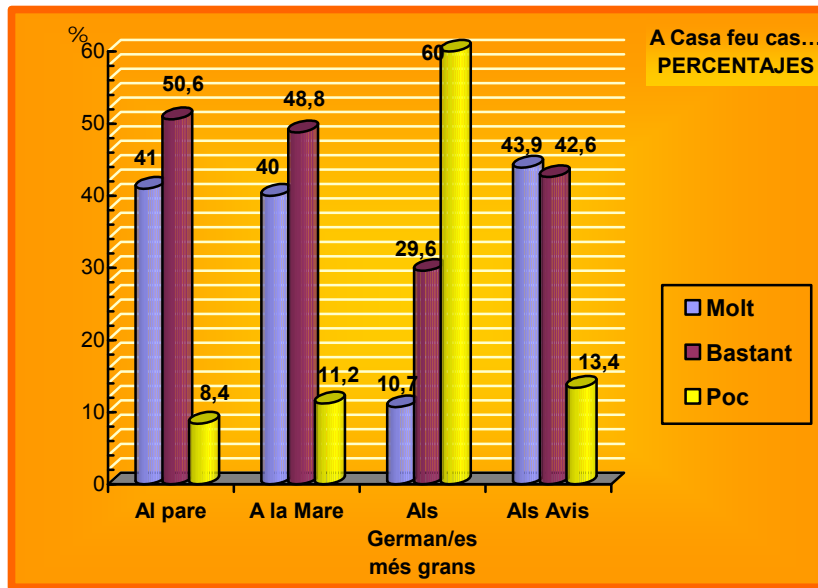
En la gràfica següent veiem el model familiar respecte a l'establiment de les normes a la llar, considerant si existeix un consens entre tots els membres de la unitat familiar o entre els adults, així com el gènere de la persona que estableix l'autoritat.

Les dades mostren com en més de la meitat de les famílies enquestades (59%) les normes les posen ambdós pares conjuntament, en canvi, en el 13% de les famílies és la mare qui assumeix tota la responsabilitat respecte a l'establiment de normes i únicament al 1% es el pare qui ho fa. Cal destacar que trobem un 27% de les famílies on les normes es negocien entre tots els membres de la unitat familiar.

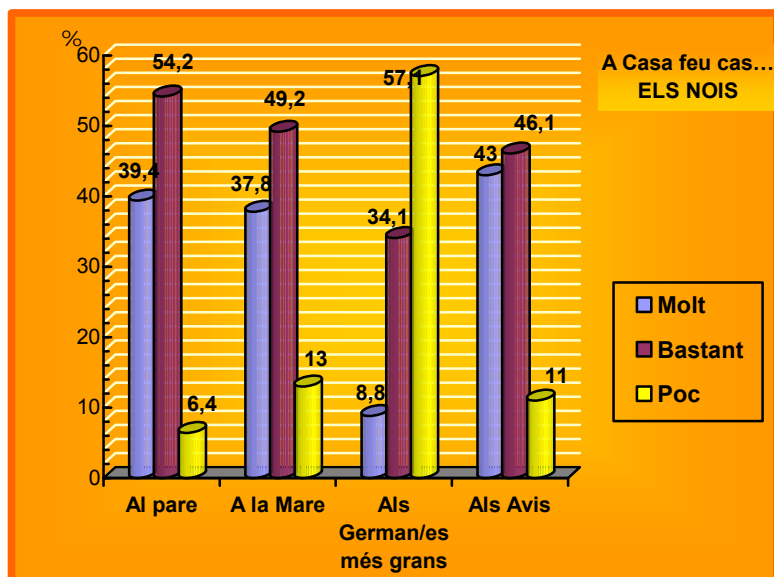
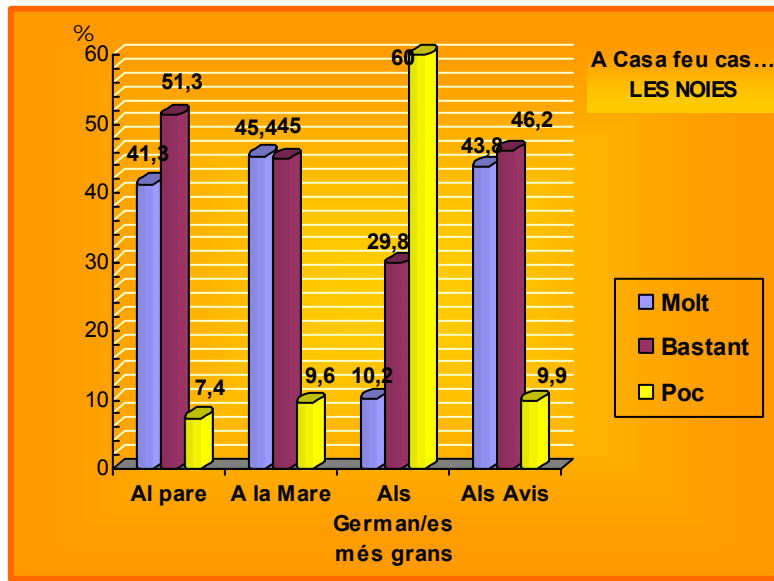
2.2.4 Relacions amb l'autoritat

La gràfica següent indica el grau de cas que els fills/es informen fer a les diferents figures d'autoritat, en aquest sentit es presenten els resultats en percentatges respecte al gènere i el lloc que ocupa eixa persona en la família.

Al analitzar la gràfica sorprèn que a qui el infants afirmen fer més cas és als avis/àvies (43,9%), seguit dels pares (41%), les mares (40%) i per últim i a qui menys cas afirmen fer és als germans/es més grans (10,7%).

A continuació es presenten dues gràfiques on veiem el grau de cas que fills i filles per separat indiquen fer a les diferents figures d'autoritat.

Contrastant les dues gràfiques veiem com en general les noies tenen uns percentatges més elevats, és a dir elles afirmen ser més obedients. Si ens fixem en cadascuna de les gràfiques observem com després dels avis/àvies a qui nens i nenes donen la màxima puntuació, les noies diuen fer més cas a les mares (45%), mentre que els nois ho fan als pares (39,4%).

3. SOCIALITZACIÓ A L'ESCOLA

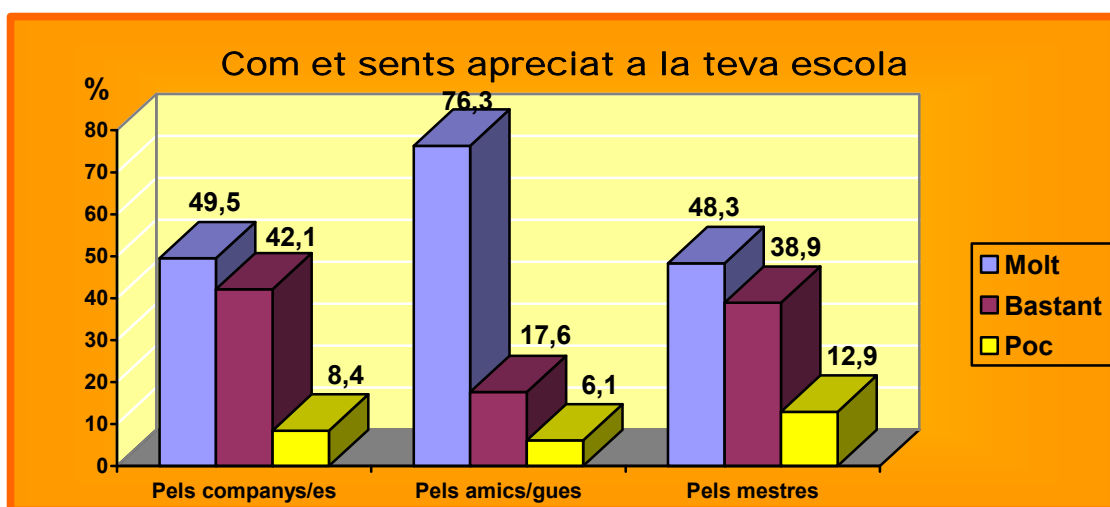
En aquest apartat es presenten els resultats respecte a la socialització i les relacions a l'escola. En aquest sentit les diferents gràfiques indiquen l'adaptació dels nens/es a l'escola respecte a les relacions establertes en ella i la percepció que tenen del grau de violència existent a l'escola.

Mostrarem també els resultats obtinguts respecte a com les famílies accepten la diferència a la seva quotidianitat, quines estratègies de resolució de conflictes utilitzen i com perceben la violència a l'escola i el seu encobriment.

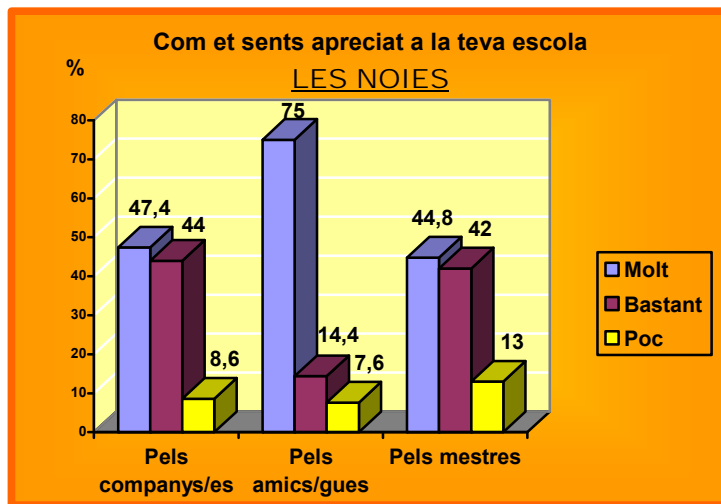
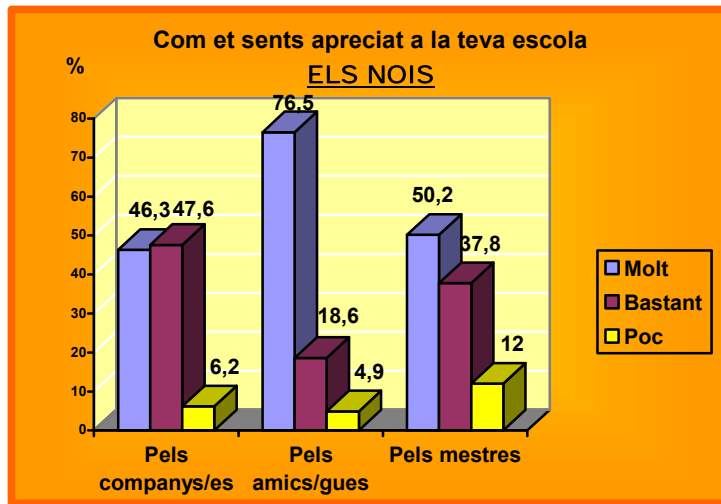
3.1 Adaptació a l'escola

En aquest apartat es presenten els resultats respecte a l'adaptació escolar dels infants. Aquesta gràfica ens mostra en percentatges el grau en que els nens/es es senten apreciats a l'escola pels companys/es, pels amics/gues i pels mestres.

Podem afirmar que en general els nens i nenes es senten molt apreciats pels **companys/es**, **amics/gues** com pels **mestres** a l'escola. Com cabria esperar pels que més apreciats es senten és pels seus **amics/gues** (76,3%), seguits pels **companys/es** (49,5%) i pels **mestres** (48,3%). En canvi, trobem un 12,9% que diu sentir-se poc apreciat pels **mestres**, un 8,4% que afirma estar-ho pels **companys/es** i un 6,1% que no es sent apreciat pels **amics/gues**.

Ara veurem els resultats de nois i noies per separat, respecte al grau en que es senten apreciats a l'escola:

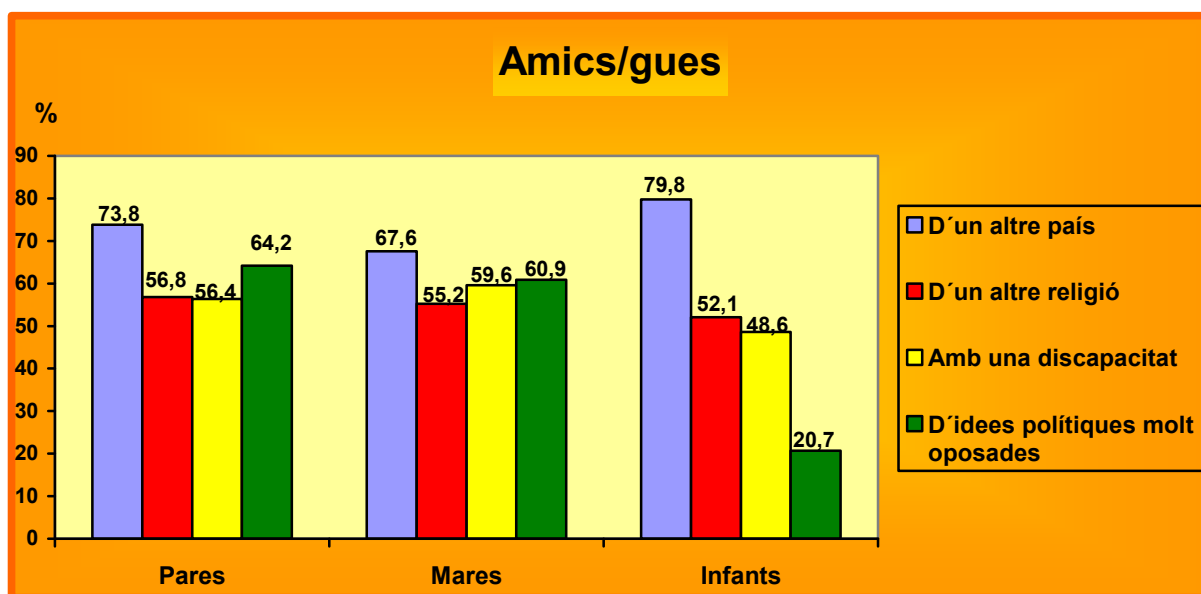

Analitzant conjuntament les gràfiques dels nois i les noies observem resultats molt similars respecte al grau d'estimació que perceben dels companys/es (46% els nois i 47% les noies) i dels amics/gues (76% ells i 75% elles). En canvi, troben que les noies diuen sentir-se menys apreciades pels mestres que els nois (44,8% en front del 50% del nois).

3.2 Acceptació de la diversitat

A continuació analitzarem els resultats obtinguts respecte a les característiques culturals, biològiques o ideològiques que posseeixen els amics/gues de cada membre de la unitat familiar. En aquest sentit cada membre indica si té amics/gues d'un altre país, amb alguna discapacitat o d'idees polítiques molt oposades a les seves.

La gràfica següent indica el percentatge d'infants, mares i pares que contesten tenir amic/gues amb aquestes característiques.

Al observar aquesta gràfica veiem com són els infants els que tenen més amics d'un altre país i els que menys amics/gues tenen amb idees polítiques molt oposades a les seves. En la resta d'apartats (amics d'un altre religió i amb una discapacitat) són els que menys puntuació obtenen. Respecte als amics/gues d'una altre religió que tenen cada membre de la llar veiem com els resultats són bastant similars, (56,8%, 55,2% i 52,1% respectivament).

Per últim, cal observar que són les mares qui informen tenir més amics/gues amb una discapacitat (59,6%), seguides dels pares (56,4%); sent els fills/es els que menys tenen (48,6%).

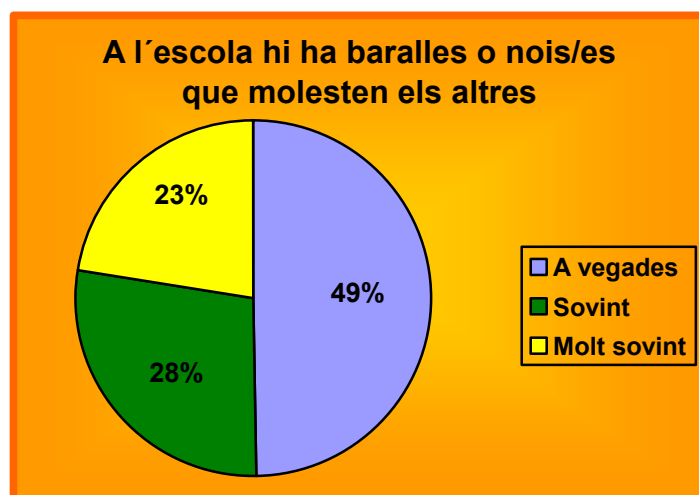
3.3 Escola i violència

En aquest apartat es mostren els resultats respecte a la violència a l'escola, en aquest sentit les gràfiques següents informen sobre el grau de violència a l'escola, la percepció que tenen els infants de la freqüència amb que es dona i del seu encobriment, així com les seves reaccions en front de la violència.

3.3.1 Clima escolar

A continuació veurem les dades referents a la percepció del clima escolar que tenen els infants participants en el debat familiar.

En la gràfica següent es mostren els resultats en percentatges de la percepció que nens i nenes tenen de la freqüència amb que es dona la violència a l'escola:

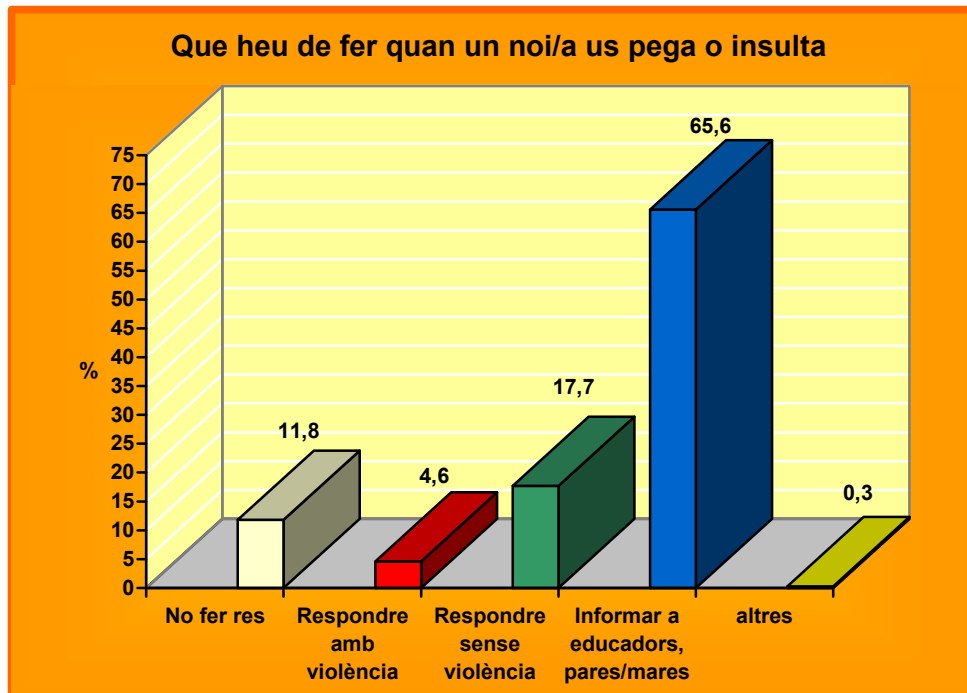

Com podem veure el 49% dels infants que han participat al debat familiar consideren que a la seva escola hi ha baralles o nois/es que molesten els altres sols a vegades, mentre que el 28% considera que aquestes situacions es donen sovint, així com el 23% que perceben les baralles com bastant habituals indicant que es donen molt sovint.

3.3.2 Reacció enfront de la violència

En aquest apartat es mostren els resultats respecte als models familiars de resolució de conflictes i la valoració que fan les famílies de la violència a l'escola.

La gràfica següent mostra en percentatges les reaccions dels infants d'avant la violència. Les respostes han segut agrupades en cinc apartats: *no fer res*, *respondre amb violència*, *respondre sense violència*, *informar a educadors, professors, pares o mares* i *altres respostes*.

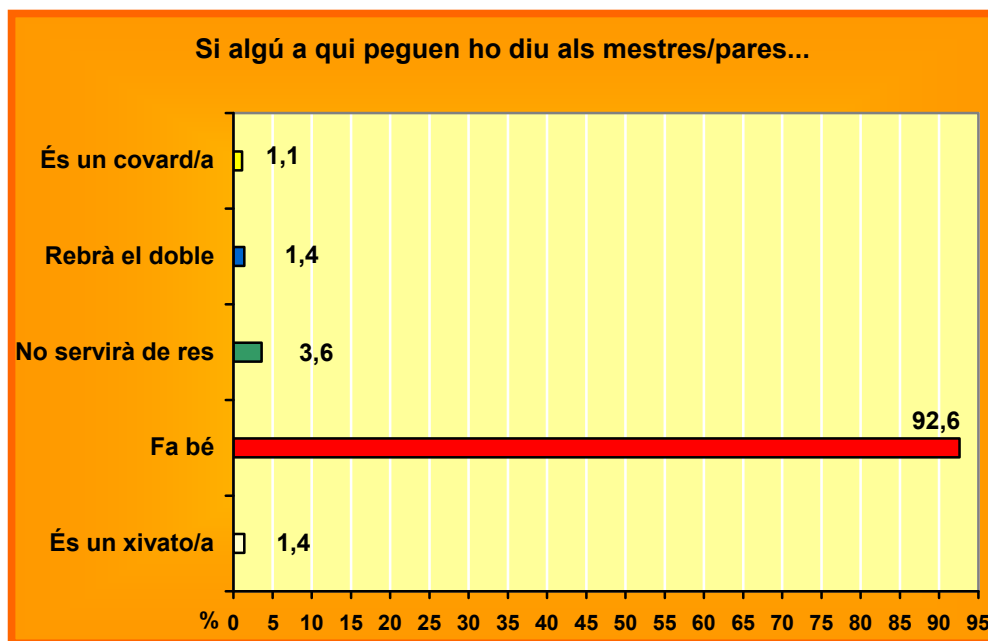

Podem destacar que la majoria dels infants, el 65,6% creu que ha d'informar a algú (professor/educador o als pares/mares) si un noi/a els pegués o insultés, en canvi el 17,7% respondria al atac d'una manera no violenta (mitjançant el diàleg) i el 11,8% optaria per no fer res davant d'aquesta situació. Per últim veiem com un 4,6% utilitzaria la violència per a enfrontar el atac d'un altre nen/a.

3.3.3 Percepció de l'encobriment de la violència

A continuació mostrarem les dades obtingudes de l'anàlisi de la percepció real de l'encobriment o soterrament de la violència que tenen les famílies participants en l'estudi.

La gràfica següent mostra en percentatges l'opinió que tenen les famílies d'un infant que comunica als mestres, pares o mares que ha segut agredit per un company. Si pensen que és un covard, que per dir-ho rebrà el doble, que no servirà de res que ho comuniqués, si fa bé dient-lo o si per contra és un xivato.

Observant la gràfica queda clar que quasi totes les famílies participants, creuen que un nen/a fa bé si diu als mestres o pares que li peguen (92,6%), en canvi un 3,6% de les famílies pensen que dir-ho no servirà de res; trobem el mateix nombre de famílies 1,4% que pensen que per dir-ho el nen/a rebrà el doble i li pegaran encara més o que lo consideraria un xivato/a, també un 1,1% de les famílies han trobat que aquest nen/a seria un covard/a.

4. SOCIALITZACIÓ A L'ESPAI PÚBLIC

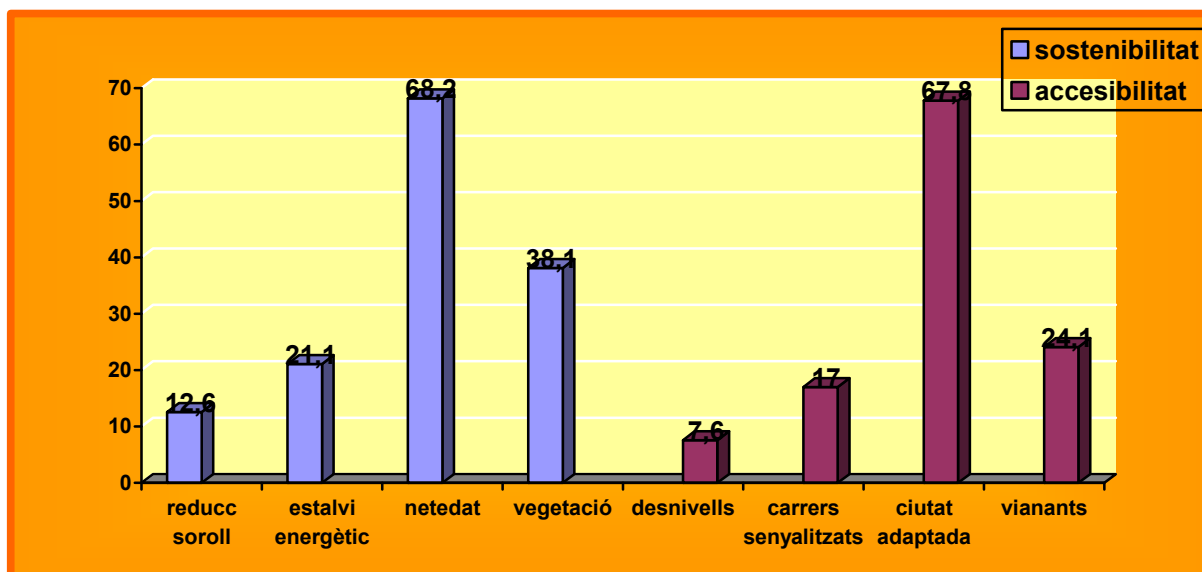
En aquest apartat mostrem els resultats respecte a la socialització a l'espai públic. En aquest sentit les gràfiques següents ens informen sobre la consideració que tenen les famílies de l'espai públic, la valoració que fan dels equipaments del poble, com perceben el creixement demogràfic de la seva vila i amb quins elements relacionen les diferents zones de Castellar.

4.1 Valors i espai públic

En aquest apartat mostrarem els resultats respecte als valors sobre l'espai públic que posseeixen les famílies participants. En aquest sentit les famílies triaren els cinc elements relacionats amb la ciutat que trobaven més importants per a que Castellar sigues un bon lloc on viure.

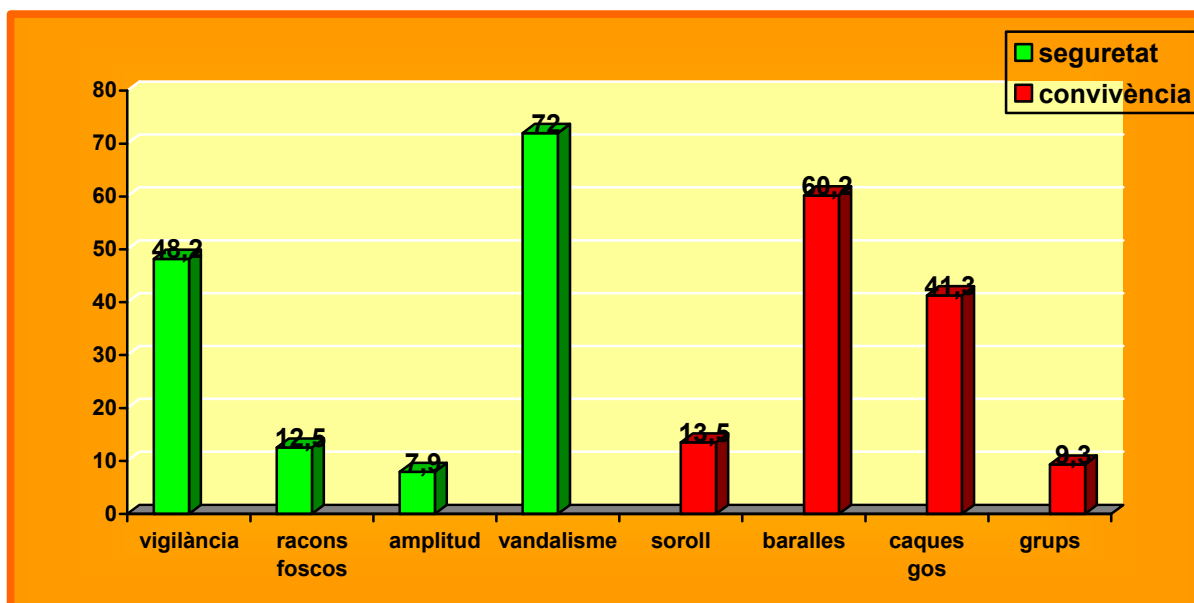
Els elements presentats estan agrupats en dos blocs, un bloc és el referent a la sostenibilitat i accessibilitat i un altre a la seguretat i la convivència. Analzarem els dos blocs per separat per a poder observar quines són les respostes amb més freqüència de cada bloc.

En la gràfica següent es mostren en percentatges quins elements del bloc **sostenibilitat** i **accessibilitat** han escollit les famílies:

Respecte a l'apartat de **sostenibilitat** l'element que les famílies han considerat més important és la netedat (68,2%), que hi hagi molta vegetació es considera el segon element més important de l'apartat amb un (38,1%). Si analitzem els elements d'**accessibilitat** veiem com el més important és que la ciutat estigui adaptada per a persones amb discapacitats (67,8%).

En la gràfica següent es mostren en percentatges quins elements del bloc **seguretat** i **convivència** han escollit les famílies:

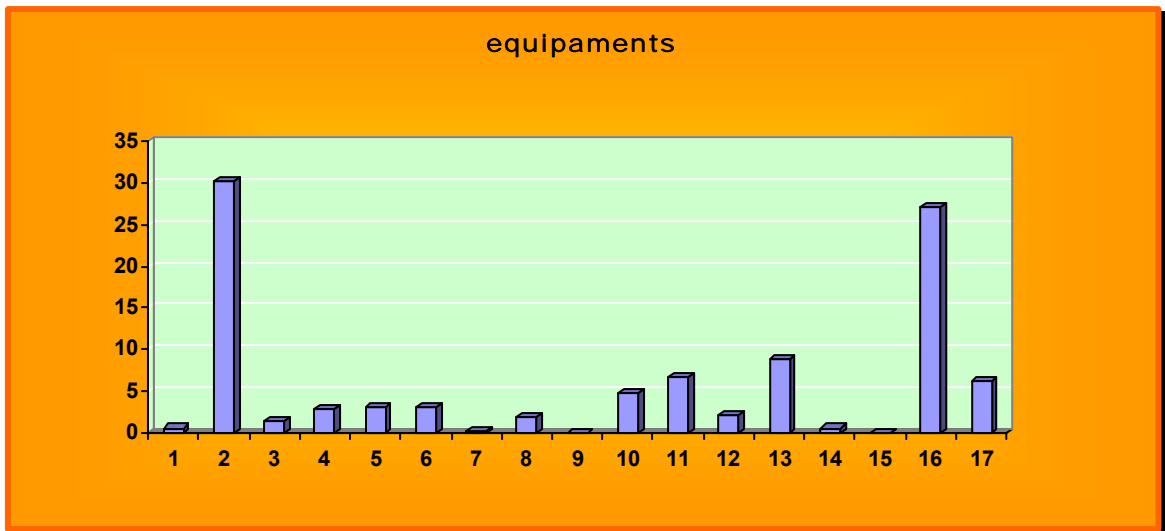
Veiem com les famílies participants han escollit els elements d'absència de vandalisme i la vigilància com els més rellevants del bloc **seguretat**. En relació al de **convivència** les respostes amb més freqüència són que no hi hagin baralles ni caques de gos.

4.2 Participació social

A continuació veurem algunes dades referents a la participació social de les famílies de Castellar del Vallès respecte a quins són els equipaments municipals que més fan servir. En aquest sentit la gràfica següent mostra en percentatges els equipaments del poble més utilitzats per les famílies de Castellar. Les respostes han segut agrupades en un llistat de 17 equipaments:

1- Ajuntament- Palau Tolrà	8- Escola/Institut
2- Biblioteca	9- Església
3- Cal Massaveu (cultura, lleure, ensenyament de català).	10- Espai Tolrà (pista de gel)
4- Camp de futbol	11- Ludoteca
5- Casals	12- Mercat municipal
6- Centre d'assistència primària (ambulatori).	13- Parcs i places
7- Deixalleria	14- Pista municipal d'skate
	15- Policia
	16- Poliesportiu (piscina, gimnàs, pavelló)
	17- Altres

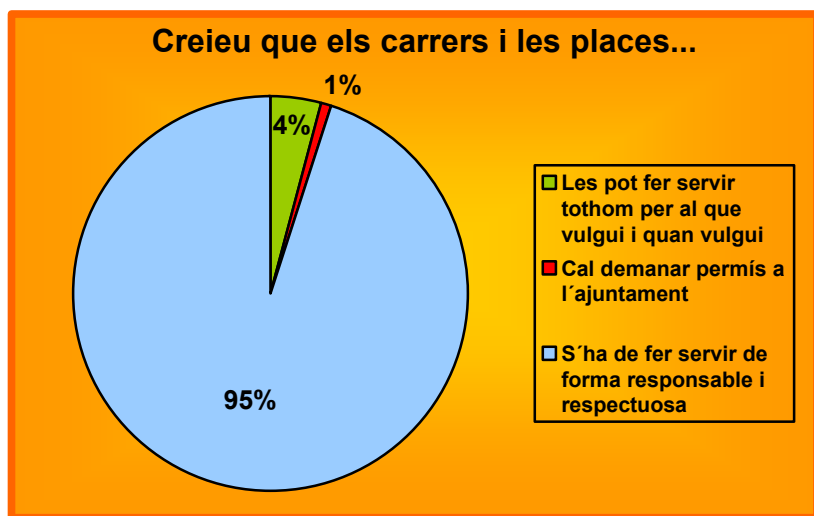

La gràfica ens mostra que la biblioteca amb un 30,12% i el poliesportiu són els equipaments que més fan servir les famílies de Castellar del Vallès, després trobem els parcs i places (8,9%) i la ludoteca (6,8%). Cal destacar que equipaments com l'ajuntament, la deixalleria, l'església i la policia no son utilitzats per quasi cap família i presenten percentatges propers a 0.

4.3 Concepció de l'espai públic

En aquest apartat identificarem la consideració que tenen els infants de l'ús de l'espai públic, considerant tres tipus d'ús d'aquest espai: un ús permissiu i indiscriminat, un ús tutelat o un ús responsable.

En la gràfica següent es mostren en percentatges com consideren els infants que han de fer ús dels carrers i les places:

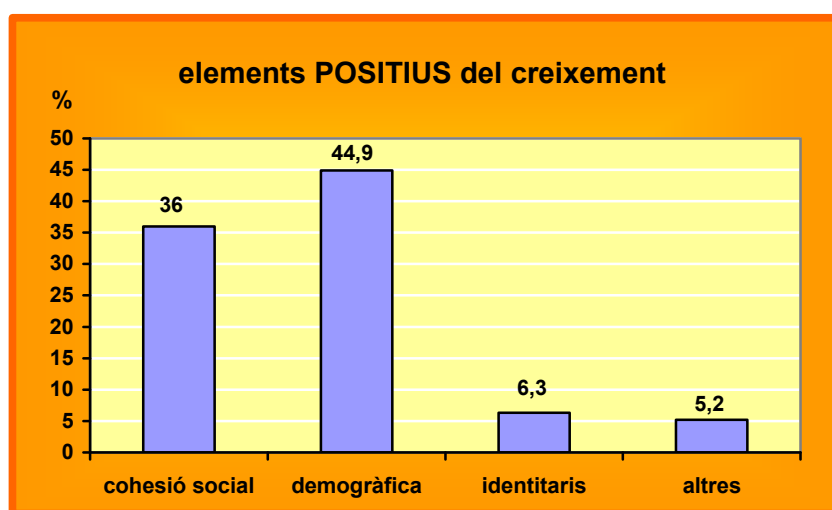

La majoria dels infants creuen que els carrers i les places s'han de fer servir de forma responsable i respectuosa (95%), mentre que el 4% dels infants opina que les pot fer servir tothom per al que vulgui i quan vulgui i un 1% li demanaria permís a l'ajuntament.

4.4 Impacte del creixement de la ciutat

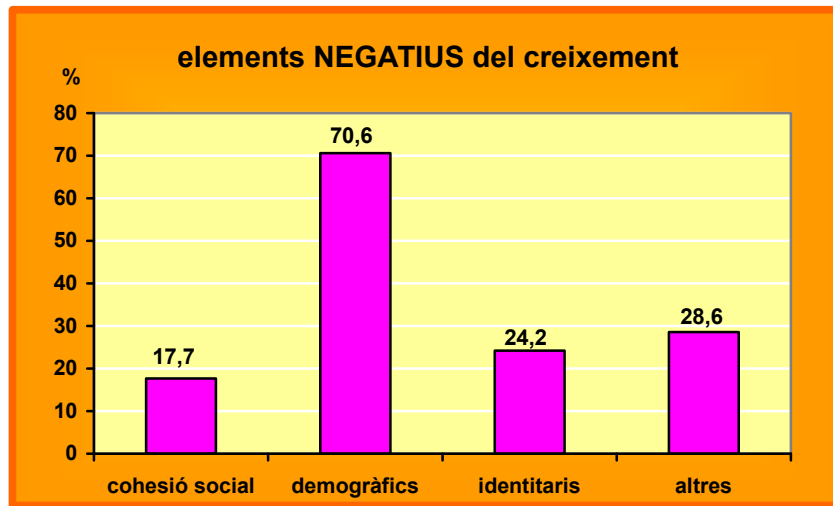
En aquest apartat analitzarem els resultats obtinguts respecte a com perceben les famílies participants el creixement demogràfic que ha viscut el poble de Castellar del Vallès en els últims anys. Veurem la percepció que tenen les famílies d'aquest creixement des d'una doble vessant: considerant les oportunitats que observen així com les amenaces.

En la gràfica següent es presenten els percentatges d'**elements positius** que troben les famílies en el creixement de la seva vila i si eixos elements fan referència a aspectes de cohesió social, demogràfics, identitaris o a altres aspectes.

Les dades ens mostren com el 44,9% de les famílies veu elements demogràfics positius relacionats al creixement, aquests elements farien referència a l'augment de recursos que acompanyen al creixement de la població, el 36% destaca elements de cohesió social com la riquesa cultural que el creixement ha portat al poble. Un 6,3% dels participants troben elements positius relacionats amb la identitat de poble i un 5,2% destacaria altres elements positius que el creixement demogràfic ha dut.

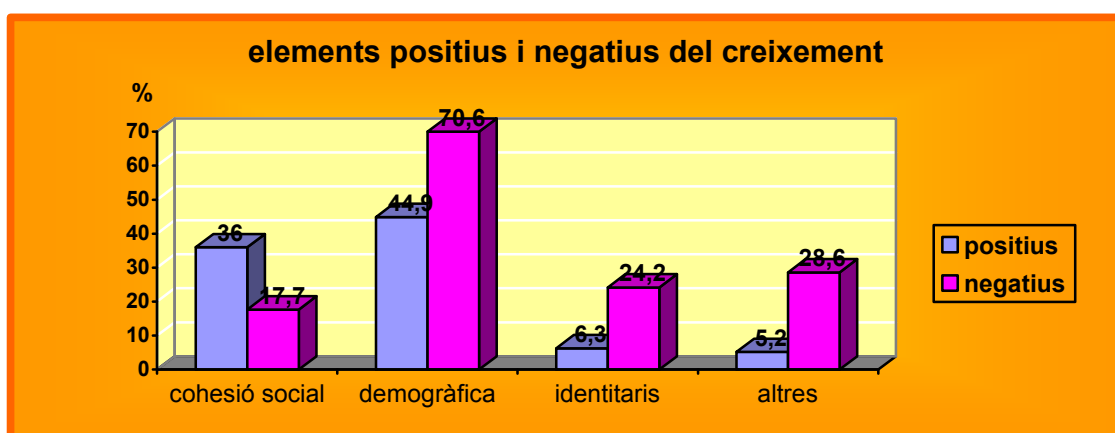
En la gràfica següent es presenten els percentatges d'**elements negatius** que troben les famílies en el creixement de la seva vila i si eixos elements fan referència a aspectes de cohesió social, demogràfics, identitaris o a altres aspectes

La majoria de les famílies (70,6%) ha informat d'elements demogràfics negatius relacionats amb el creixement això ens indica que consideren que els recursos existents són insuficients per al nombre de població que viu a Castellar. El 24,2% de les respostes han ressaltat que s'està perdent la identitat de poble a conseqüència del augment de població i el 17,7% fan referència a aspectes de manca de cohesió social.

Cal destacar que el 28,6% de les opinions fan referència a altres aspectes negatius que porta el creixement, entre ells podem destacar un elevat percentatge relacionat amb qüestions ecològiques i mediambientals com la pèrdua de boscos i zones verdes, l'augment de contaminació i la manca de consciència mediambiental.

En la gràfica següent hem comparat el percentatge de respostes positives i negatives en els diferents blocs de resposta: elements de cohesió social, demogràfics, identitaris i altres.

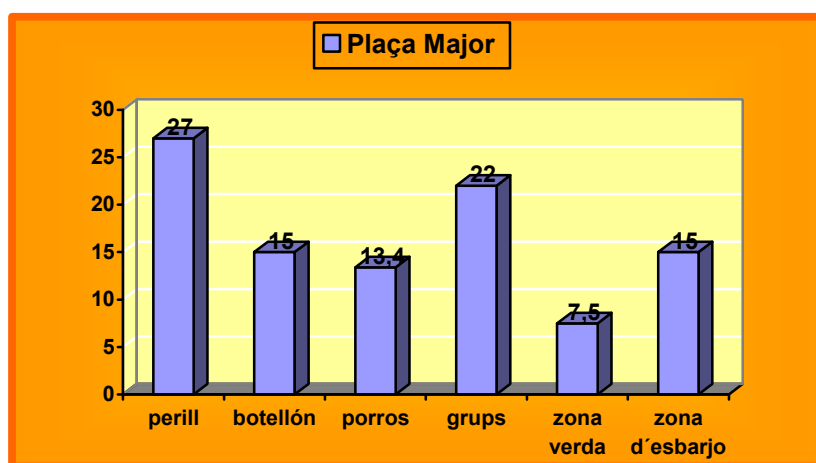
Observant la gràfica veiem com en tres dels quatre blocs de resposta hi ha un percentatge superior de respostes negatives associades al creixement, és únicament en el que fa referència a aspectes de cohesió social on trobem un major nombre de respostes positives.

Podem concloure que les famílies perceben el creixement demogràfic al seu poble des d'una vessant amenaçadora més que com una font d'oportunitats.

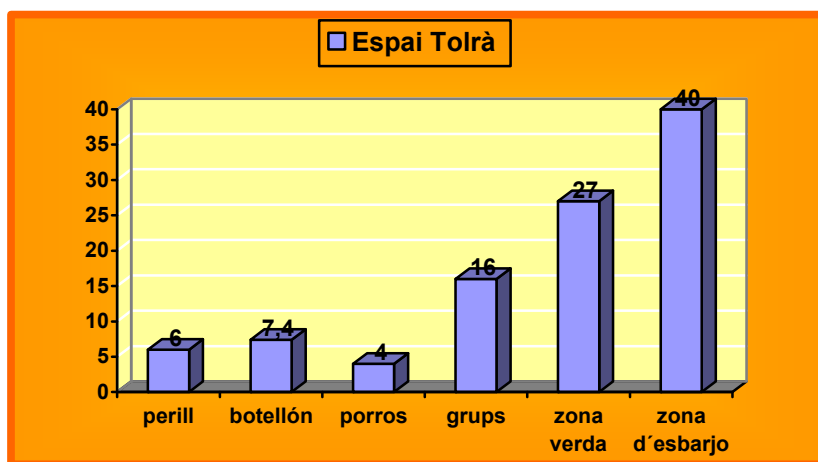
Cal destacar que les puntuacions més elevades les trobem en el apartat d'elements demogràfics, és a dir, les dades reflecteixen que allò que més preocupa a les famílies respecte al creixement del seu poble és la relació existent entre el nombre de recursos a l'abast i el nombre de població que ha de beneficiar-se d'ells.

4.3 Mapa de realitats i percepció de l'espai públic

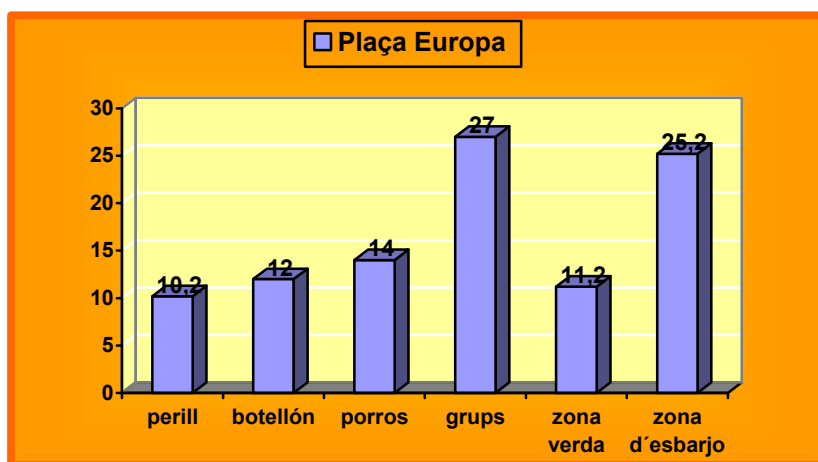
En aquest apartat és mostren els resultats referents a la percepció de l'espai públic que tenen les famílies, com perceben les diverses zones del seu poble i amb quins elements les associen. En aquest sentit, les gràfiques següents mostren en quines zones del municipi localitzen les famílies: els espais de consum de substàncies (porros i alcohol), zones verdes i d'esbarjo, presència de grups informals i on perceben que hi ha perill. Les zones del poble analitzades són: Plaça Major, Espai Tolrà, Plaça Europa, Skate Park, Pistes d'atletisme, Camp de Futbol, Dona Acolidora, Plaça de Catalunya, Parc de Colobres, Torrent de Canyelles.

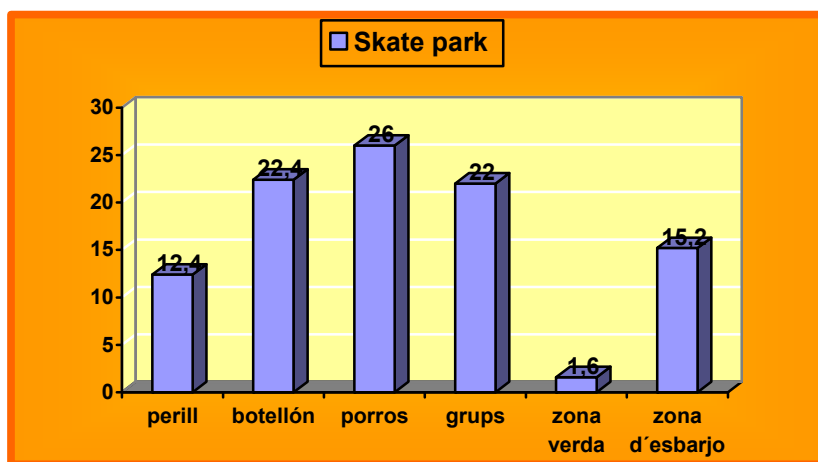
Observem com el percentatge més alt de famílies veu aquesta plaça com perillosa (27%), el (22%) diu que a la plaça es concentren grups informals i un 28% la considera una zona de consum de substàncies (porros i alcohol). En canvi, el 22,5% de les famílies creu que es tracta d'una zona verda i d'esbarjo.

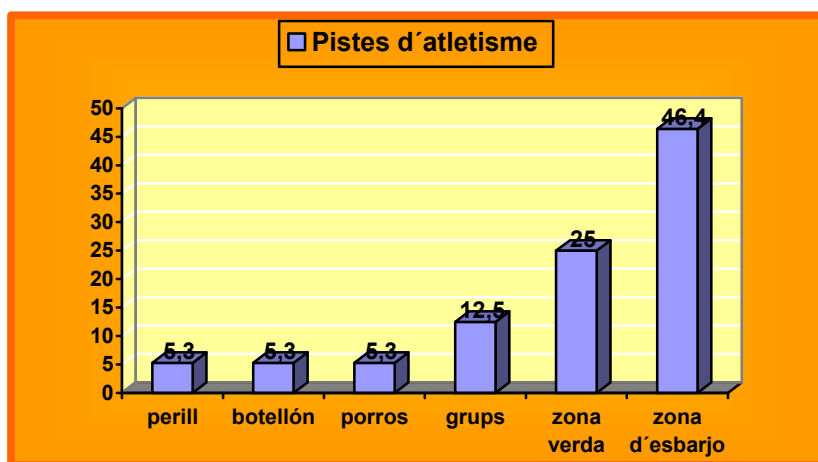
L'Espai Tolrà és per a la majoria de les famílies una zona verda i d'esbarjo (67%), un 16% informa de la presència de grups a l'Espai i un 11,8% diu que és una zona de consum de porros i alcohol, únicament el 6% de les famílies creuen que l'Espai és una zona perillosa.

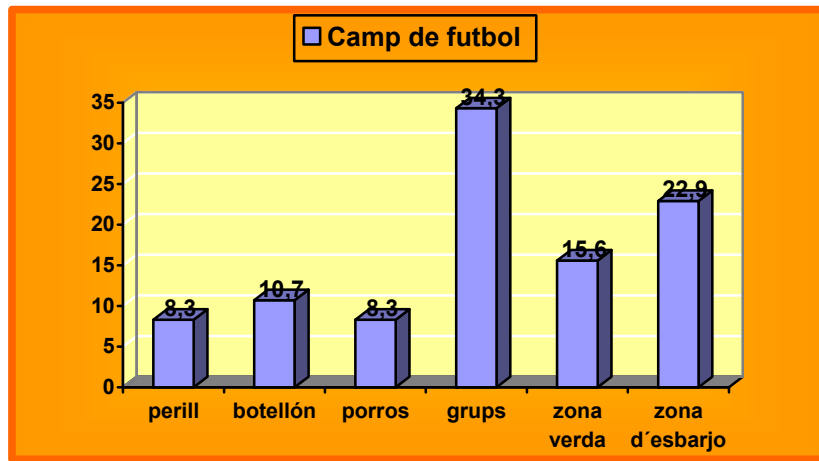
Allò que més associen les famílies a la plaça Europa és la presència de grups (27%), després la consideren una zona d'esbarjo. Trobem un 26% que informa que a aquesta zona es fa botellón i es fumen porros, un 11% la veu com una zona verda i el 10% de les famílies creu que hi ha perill.

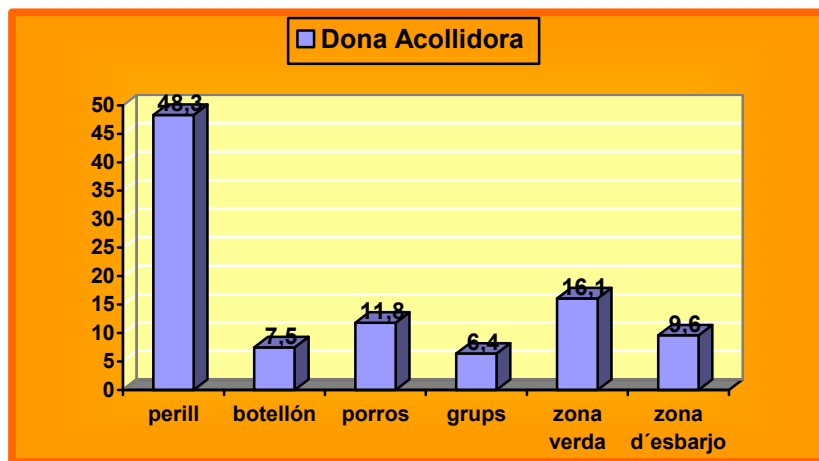
El Skate Park està considerat com una zona de consum de substàncies pel 48,4% dels participants, en consonància amb això, el 22% diu que hi ha grups i el 12% pensa que és perillosa. També trobem un 16,8% que pensa que aquesta és una zona verda o d'esbarjo.

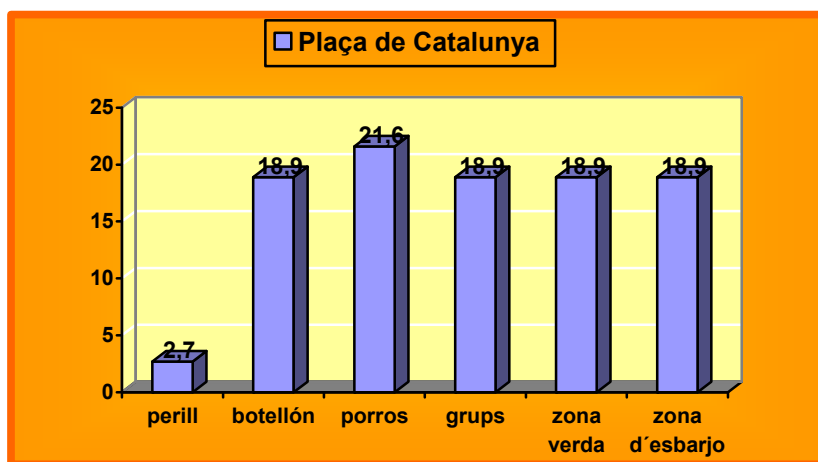
Més de la meitat de famílies que van participar al debat diuen que les pistes d'atletisme és una zona verda i d'esbarjo (71%), un 12% informa de la presència de grups, mentre que el 15% la veu com una zona perillosa o de consum de substàncies.

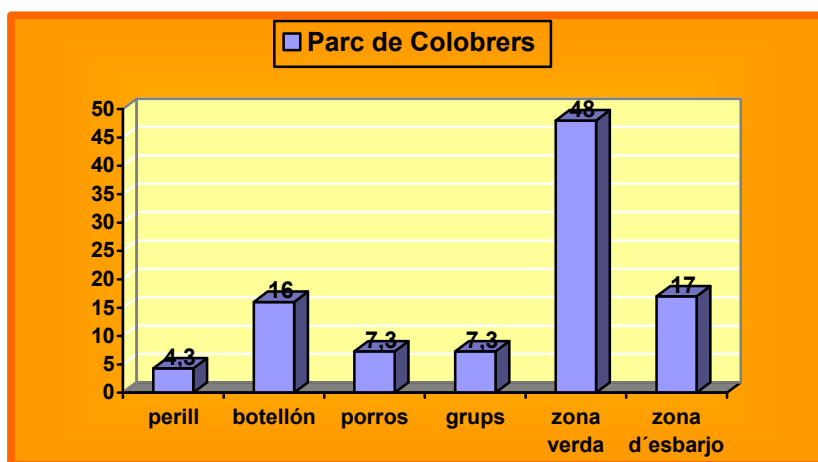
Veiem com allò que més destaquen les famílies del camp de futbol és la presència de grups, després la consideren una zona d'esbarjo i verda. Mentre que el 10% diu que al camp es fa botellón, el 8% que es fumen porros i també un 8% de les famílies la veuen perillosa.

La zona "Dona Acollidora" és considerada per quasi la meitat de les famílies com perillosa (48,3%), un 25,7% informa de que és consumeixen substàncies i que hi ha grups. Mentre que un altre 25% la considera una zona verda o d'esbarjo.

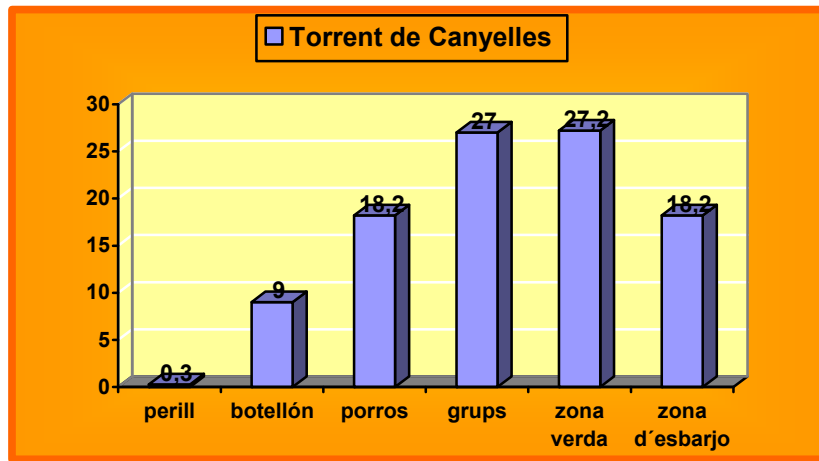

Si mirem la gràfica corresponent a la zona de la plaça de Catalunya trobem que quasi la meitat de les famílies 40,5% associa la zona al consum de substàncies (alcohol i porros), mentre que el 30% la considera una zona verda o d'esbarjo. Trobem també un 18,9% que la associa als grups i un 2,7% al perill.

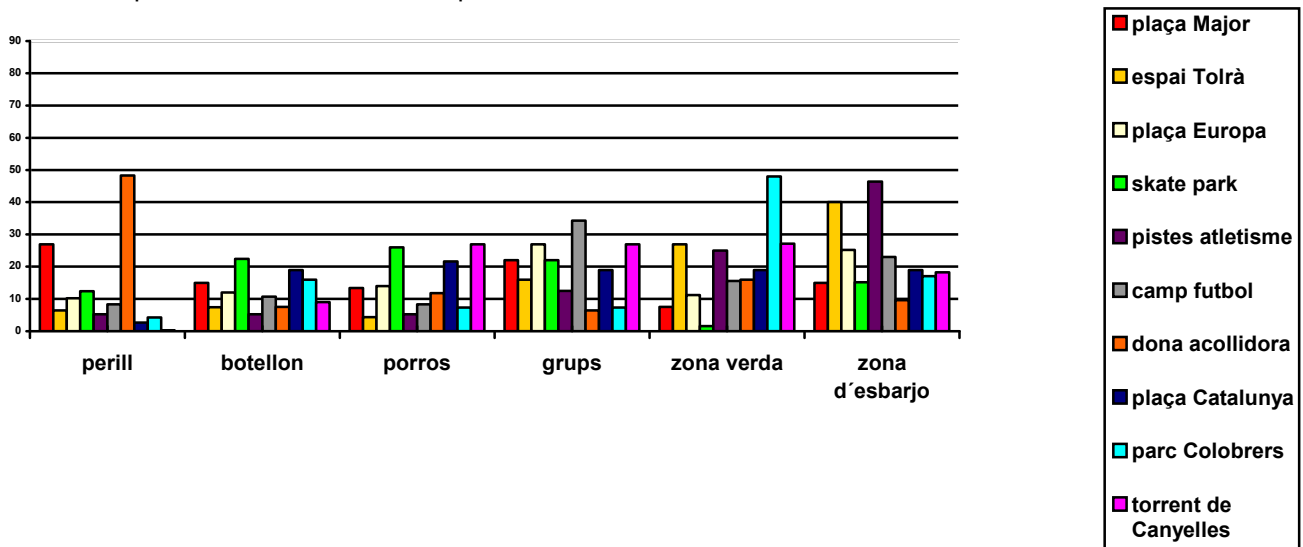
Si mirem la gràfica queda molt clar que per a quasi tots/es els/les participants el parc de Colobres és una zona verda (98%), també hi ha un 26% que la veu com zona d'esbarjo. En canvi, un 43,3% pensa que és una zona de consum, un 17,3% diu que hi ha grups i un 4,3% l'associa amb perill.

En primer lloc aquesta zona es vista com una zona verda on podem trobar grups informals (27%) i després com una zona d'esbarjo on es fumen porros (18%). Cal destacar que sols el 0,3% de les famílies associa el perill a aquesta zona.

A continuació analitzarem els elements proposats per a clarificar en quines zones es donaven unes puntuacions més elevades per a cadascun d'ells.

Mostrem les zones que presenten els percentatges més elevats per a cadascun dels elements treballats.

PERILL	Dona Acollidora i Plaça Major
BOTELLÓ	Plaça Catalunya i Skate Park
PORROS	Skate park i Plaça Catalunya
GRUPS	Plaça Europa, Torrent de Canyelles i Camp de Futbol
ZONA VERDA	Parc Colobriers, torrent de Canyelles i Espai Tolrà
ZONA D'ESBARJO	Pistes d'atletisme i Espai Tolrà

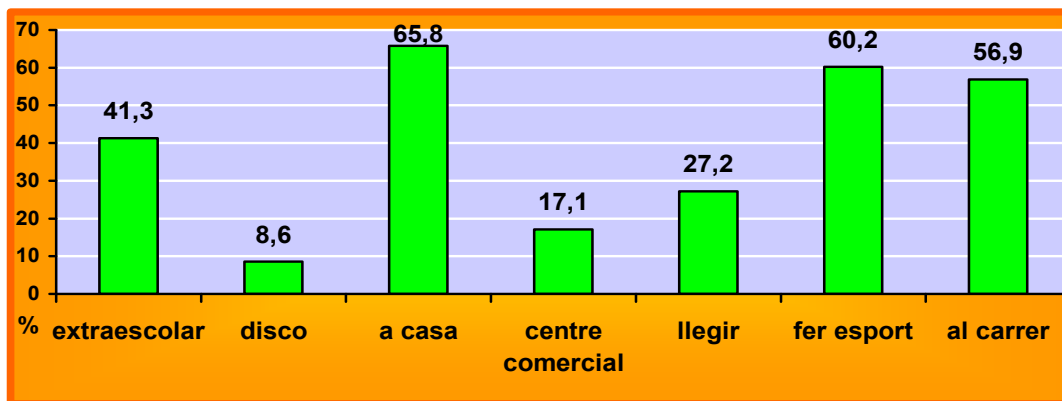
5. SOCIALITZACIÓ AL LLEURE

En aquest apartat analitzarem la socialització al lleure mitjançant els resultats obtinguts respecte a la participació dels infants a activitats paral·leles a les del propi centre educatiu, la valoració que fan pares i mares de la participació dels seus fills/es a les activitats extraescolars i el grau de arrelament i integració a la comunitat de pares i mares.

5.1 Participació i activitats extraescolars

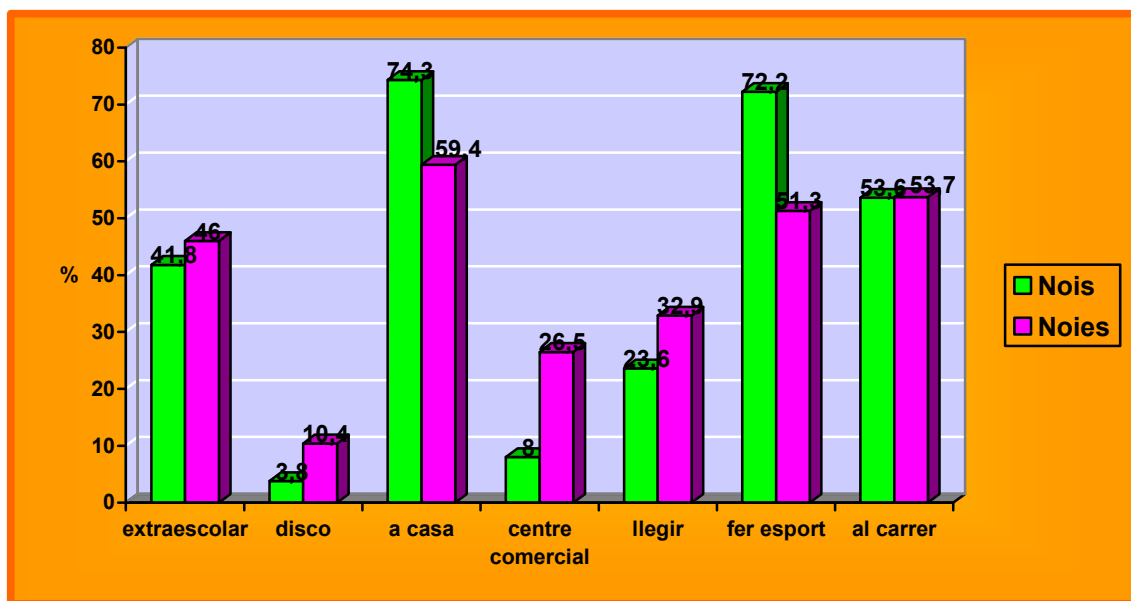
A continuació analitzarem les dades respecte a la tipologia d'activitats que realitzen els infants fora de l'àmbit escolar, quines són les seves preferències d'oci: si es decanten per activitats relacionades amb l'ús de l'espai públic, si prefereixen activitats de realització més individual o activitats de caire consumista.

En la gràfica següent presentem els resultats en percentatges de les activitats preferides fora de l'àmbit escolar dels infants:

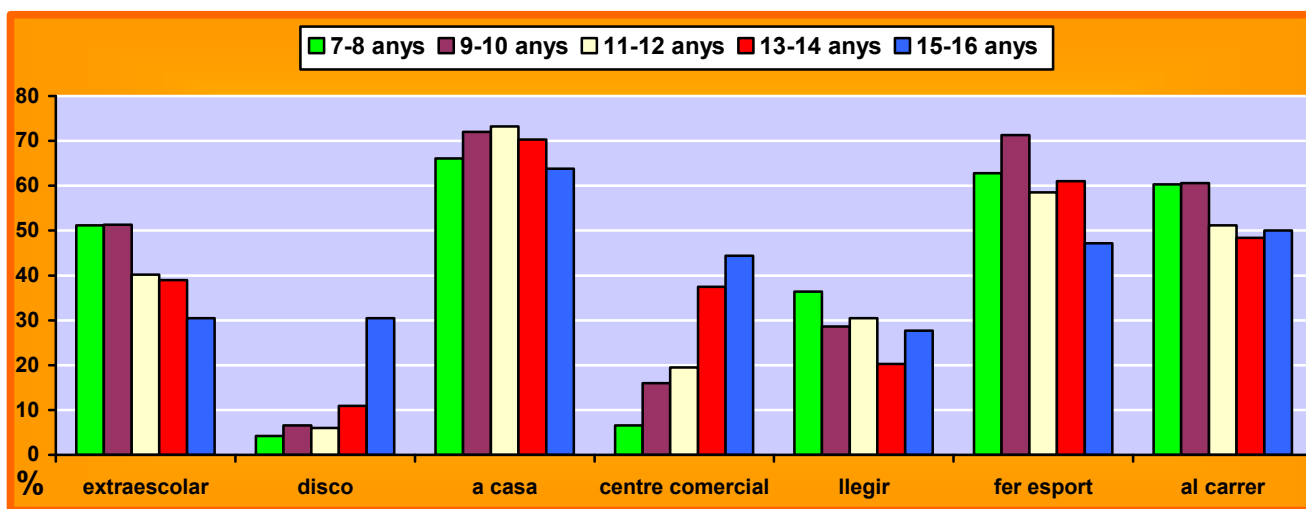
Les dades mostren que les tres activitats que més els agrada fer als infants fora de l'horari escolar són, en primer lloc (65,8%) **estar a casa** amb la play, el xat, veient la tele o jugant, en segon lloc **fer esport** (60,2%) i en tercera posició **estar al carrer o al parc** (56,9%). Després prefereixen participar en **activitats extraescolars o participatives** (41,3%); l'afició per la **lectura** la trobem en la quinta posició amb un 27,2%. Als últims llocs trobem **anar al centre comercial i a la disco** (amb 17,1% i 8,6% respectivament).

En la gràfica següent comparem les preferències del nois i noies respecte a les activitats que realitzen fora de l'escola.

Els nois presenten uns percentatges més elevats que les noies en realitzar activitats **a casa** (74,3% dels nois en front del 59,4% de les noies) i en preferir la realització d'**esports** (72,2% dels nois i 51,3% de les noies). Nens i nenes mostren puntuacions similars en participar en **activitats extraescolars o associacions** (46% noies, 41,8% nois) i en estar **al parc o al carrer** (53%). Les activitats en que les noies obtenen major percentatge que els nois són **anar al centre comercial i a la disco** (10,4% elles i 3,8% ells) així com **llegir** (32,9% contra 23,6%).

En la gràfica següent comparem les preferències dels infants respecte a les activitats que realitzen fora de l'escola tenint en compte la seva edat. Les edats dels infants han estat agrupades en 5 franges: de 7 i 8 anys, de 9 i 10 anys, de 11 i 12 anys, de 13 i 14 anys i de 15 i 16 anys.

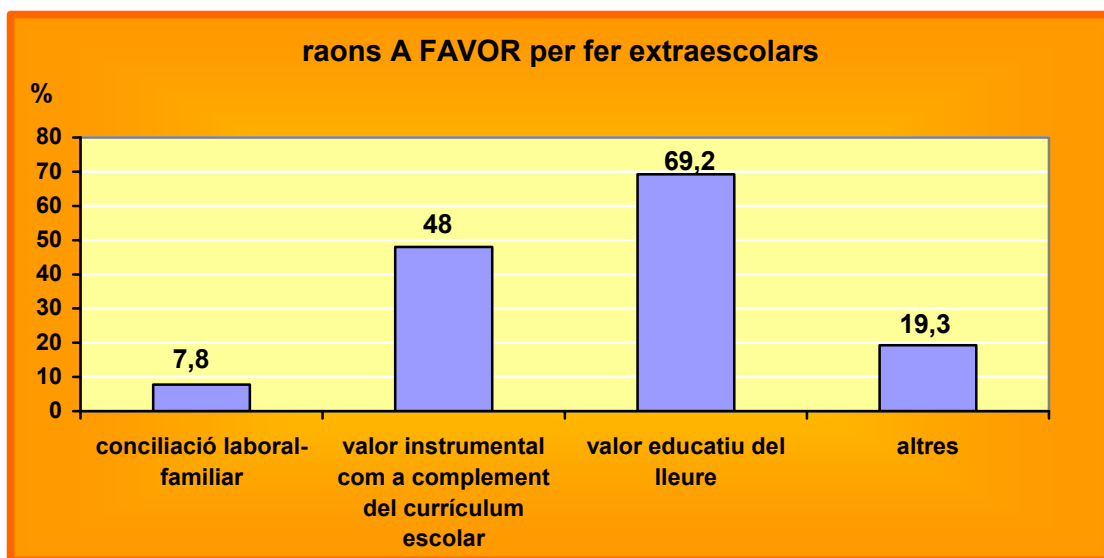
Analitzant la gràfica podem veure com evolucionen les preferències d'oci dels infants amb l'edat. Així veiem com *decreix* el interès per **participar en activitats extraescolars o associacions** a mesura que els infants creixen, mentre que *creix* amb l'edat el interès per activitats com **anar a la disco o al centre comercial**. Respecte al gust per la **lectura** veiem com els percentatges fluctuen, sent el màxim 36,4% que trobem als 7-8 anys i el mínim 20% representat per la franja 13-14 anys. Activitats com **fer esport i estar al carrer** són preferides pels infants de 7-8 anys (62,8% i 60,6% respectivament) i de 9-10 anys (71,3% i 60,6% respectivament). Podem dir que en general la preferència per estes activitats *decreix* amb l'edat, arribant als seus mínims en el cas de l'**esport** als 15-16 anys i en **estar al carrer** als 13-14 anys. Cal recordar que a pesar d'aquest descens que és produeix a mesura que els infants creixen, aquestes dues activitats són la segona i la tercera que més els agrada fer.

Pel que fa a les activitats que és realitzen **a casa** cal comentar que són les que més percentatges obtenen a qualsevol franja d'edat, seguint una evolució en pujada a partir dels 7-8 anys per a després tornar a baixar en torn als 15-16 anys.

5.2 Valoració de la participació a les activitats extraescolars

A continuació veurem els resultats respecte a la valoració que fan pares i mares de la participació a les activitats extraescolars en aquest sentit es mostren els resultats de les opinions que han expressat pares i mares a favor i en contra de que els seus fills/es realitzen activitats extraescolars.

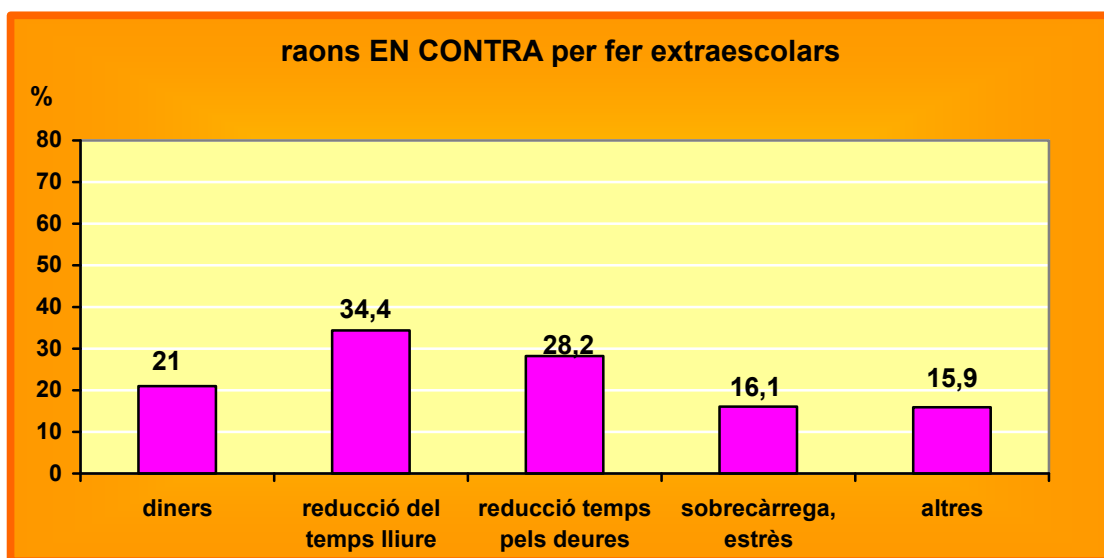
En la gràfica següent es mostren els percentatges de respostes **a favor** de la realització d'activitats extraescolars. Les respostes han segut agrupades en quatre grups: conciliació laboral-familiar, valor instrumental com a complement del currículum escolar, valor educatiu del lleure i altres.

El 69,2% de les respostes dels pares i mares fan referència al valor educatiu del lleure, això ens indica que perceben les activitats extraescolars com un estímul al desenvolupament del xiquet que afavoreix la seva relació amb els altres, el 48% de les respostes valoren positivament el fet de que complementen algunes facetes de l'ensenyament escolar i el 7,8 % destaca que les activitats extraescolars faciliten la conciliació laboral-familiar.

Observem que un 19,3% de les respostes no s'enquadren en cap de les categories proposades algunes d'estes respostes farien referència al manteniment de la forma física que s'associa a determinades activitats i a que aquestes és veuen com una forma d'omplir el temps lliure i evitar que els infants estiguin "enganxats" a la televisió o l'ordinador.

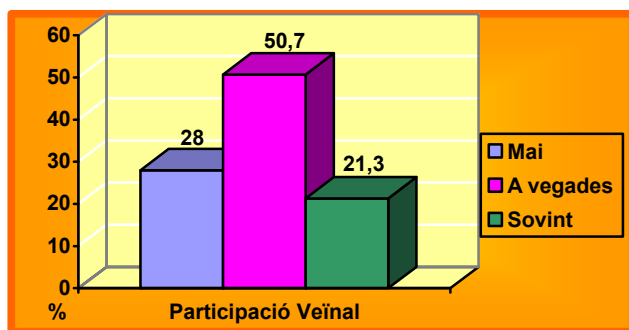
En la gràfica següent es mostren els percentatges de respostes **en contra** de la realització d'activitats extraescolars. Les respostes han segut agrupades en cinc grups: diners, reducció del temps lliure, reducció del temps pels deures, sobrecàrrega/estrès i altres.

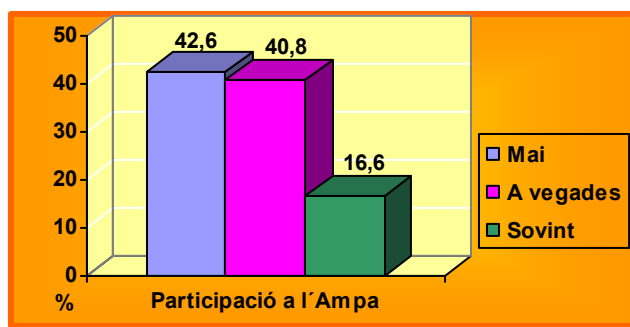
Com podem veure les respostes es troben molt repartides. El 34,4% de les raons que troben les famílies en contra de que els seus fills/es realitzen activitats extraescolars fan referència a que es redueix el temps lliure dels infants, en concordança el 28,2% es relacionen amb la reducció del temps per fer els deures i el 16,1% opina que aquestes activitats produeixen una sobrecàrrega o estrès en els xiquets/es. L'alt cost econòmic de les extraescolars es nombra en el 21% de les famílies. Trobem també un 15,9% de respostes que fan referència a altres raons, com el descens del temps passat amb la família, la incompatibilitat d'horaris entre les activitats dels nens i els horaris dels pares/mares i el fet de que estos han de fer moltes vegades de taxistes.

5.3 Participació de pares i mares (It 20)

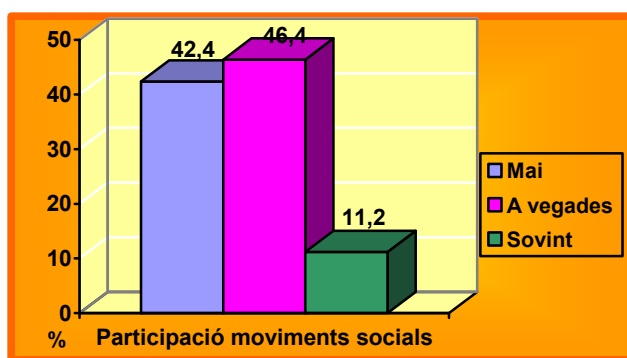
En aquest apartat es mostren els resultats respecte al grau de participació dels pares i mares a associacions del municipi, la implicació de pares i mares en l'associacionisme vinculat a l'educació dels fills i filles així com on es situen les famílies pel que fa a la freqüència de la seva participació. En aquest sentit, les gràfiques següents mostren en percentatges la freqüència (mai, a vegades, sovint) amb la que pares i mares participen al veïnat, a l'Ampa, a moviments socials o a associacions en general.

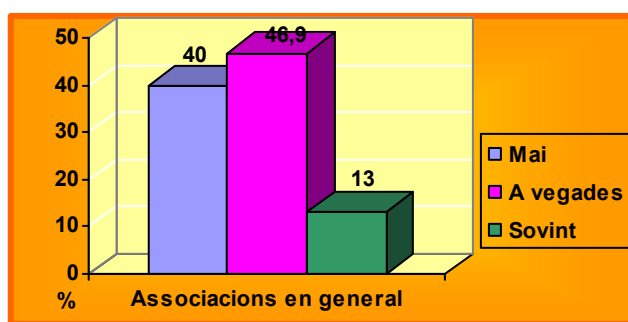
Observant la gràfica anterior podem concloure que la intensitat de la participació dels pares i mares a associacions del municipi no és molt elevada ja que sols el 21,3% dels participants afirma participar sovint al seu veïnat, a més a més el 28% informa no haver-hi participar mai. Cal destacar que el percentatge més alt 50,7% el trobem en les famílies que participen a vegades.

Analitzant aquesta gràfica sorprèn que quasi la meitat de les famílies 42,6% no es troben gens implicades en l'associacionisme vinculat a l'educació dels fills i filles i el 40,8% sols s'implica a vegades. En canvi, un 16,6% afirma tenir un alt grau d'implicació en aquestes associacions.

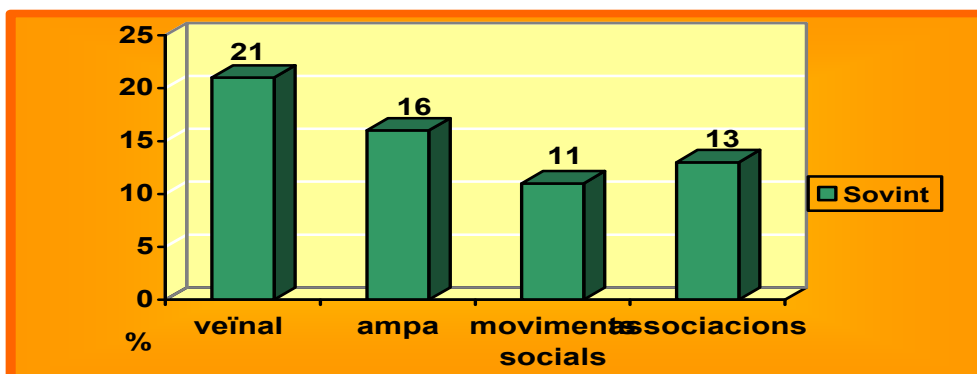

Veiem com la participació de pares i mares continua sent baixa quan parlem dels moviments socials amb un 42,4% que no participen mai, un 46,4% que participen a vegades i sols un 11,2% que ho fan sovint.

Pel que fa a la freqüència de participació dels pares i mares a associacions en general observem com les dades són concordants amb les obtingudes en les gràfiques anteriors. El 40% no ha participat mai, el 46,9% ho fa de vegades i únicament un 13% dels enquestats participa sovint.

En la gràfica següent es mostren els percentatges dels pares i mares que han informat tenir una elevada participació a les diverses associacions:

Hem comentat anteriorment que el grau de participació de pares i mares és baix però volem comparar les diferents associacions per a saber en quin presenten una major implicació.

Les dades mostren que pares i mares presenten una major participació a associacions veïnals, en segon lloc trobem l'Ampa; les associacions en general i els moviments socials ocuparien el tercer i quart lloc respectivament.

5. CONCLUSIONS I DISCUSSIÓ

A continuació es presenten les conclusions més rellevants dels resultats obtinguts en el qüestionari. És important de cara a la interpretació dels resultats tenir en compte el tipus d'instrument utilitzat: un qüestionari participatiu. Aquest instrument és una bona eina que permet recollir un panorama general d'un gran nombre de qüestions però no és el més adequat per a analitzar amb profunditat cadascun dels apartats abordats, per a la qual cosa serien necessaris altres instruments més específics.

Les conclusions es presenten agrupades en els cinc apartats analitzats: estructura i organització familiar, socialització a la família, socialització a l'escola, socialització a l'espai públic i per últim, socialització al lleure.

▪ ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ FAMILIAR

La major part de pares i mares de Castellar del Vallès tenen un o dos fills/es. Podem dir que pares i mares estan bastant equiparats en quant al nivell d'estudis tot i que són més les mares que cursen estudis superiors.

▪ SOCIALITZACIÓ A LA FAMÍLIA

Quasi totes les famílies que van participar al debat consideren la institució familiar com la més important de totes i més de la meitat dictaminen que l'escola és la segona que més els importa.

En relació als valors als que la família dóna més importància trobem la pau, l'honestetat, l'esforç i el diàleg, tot i que en general tots els valors es consideren importants, excepte l'èxit (importància d'assolir diners, fama o reconeixement social) que genera controvèrsia.

D'altra banda, respecte als estils educatius, més de la meitat de les famílies presenta un estil autoritari en la resolució de la història incompleta proposada. Recordem que en l'estil autoritari les regles les imposen pares i mares sense deixar marge per al diàleg amb els fills/es; això es troba en concordança amb que a més de la meitat de les llars familiars les normes les posen ambdós pares sense negociar-les amb els fills/es. És important assenyalar que aquests resultats estan influenciats per l'edat dels infants de les famílies que han participat en el debat (una gran part de la mostra té fills i filles petits), però d'un altra banda justament és un ítem que avalua accions i no cognicions, el que permet que les respostes siguin menys afectades per la desitjabilitat social. Recordem de nou que per a poder treure conclusions definitives per a cada aspecte analitzat seria convenient un estudi amb més profunditat sobre el tema, ja que també trobem entre els resultats més rellevants que en canvi, la majoria de pares i mares estan bastant d'acord amb que els infants han de ser criats amb molt contacte físic i afecte i gairebé tots/es pensen que és important jugar, parlar i fer coses conjuntament amb els fills/es.

En quant a les relacions que els infants mantenen amb l'autoritat podríem dir que afirmen fer més cas als avis/àvies, després al pare i en tercer lloc a la mare. Cal afegir que una mica més de la meitat dels nens i nenes afirmen que fan poc cas als germans/es. Per tant, podem veure que els infants obeeixen més a la figura paterna tot i que hi ha molt poca diferència respecte a la figura materna.

▪ SOCIALITZACIÓ A L'ESCOLA

Cal destacar que la majoria dels nens/es afirma que es sent apreciat pels amics/gues de l'escola, com pels companys/es i pels mestres, tot i que alguns nens/es afirmen que no es senten gens apreciats a l'escola.

Respecte a la violència a l'escola podem dir que la meitat dels nens i nenes perceben que a la seva escola "hi han baralles" i que "nois/es que molesten als altres" passa sovint o molt sovint. S'ha de tenir en compte que estem parlant d'una violència de baixa intensitat i que diversos estudis recents assenyalen que assistim a una certa normalització de l'ús de la violència en les relacions entre iguals que és necessari reduir. Afortunadament, més de la meitat d'estos infants

responen a la violència informant a un educador o als pares i les mares, i també veiem com quasi tots els participants del debat es troben clarament en contra del soterrament de la violència.

▪ SOCIALITZACIÓ A L'ESPAI PÚBLIC

Els elements que les famílies consideren més importants per a que Castellar sigui un bon lloc on viure són la netedat, que la ciutat estigui adaptada per a persones amb discapacitats i que no hi hagin baralles ni vandalisme.

Respecte a la concepció que tenen els infants de l'ús de l'espai públic, veiem com quasi tots opten per un ús responsable.

Si ens fixem en el impacte que el creixement demogràfic ha tingut en les famílies comprovem que perceben el creixement del seu poble des d'una vessant amenaçadora més que com una font d'oportunitats, sent aquestos factors, els demogràfics, els que més els preocupen. Cal recordar que entenem els factors demogràfics com la relació existent entre població i recursos disponibles.

Atenent a la percepció que les famílies tenen de les diverses zones del seu poble veiem com la majoria associen les zones de Dona Acollidora i Plaça Major amb elements de perill i les zones del Skate Park i la Plaça Catalunya amb els elements porros i botelló.

▪ SOCIALITZACIÓ AL LLEURE

L'activitat que més agrada fer als infants fora de l'horari escolar és de realització bàsicament individual com es estar a casa amb la play, el xat, veient la televisió o jugant, després prefereixen activitats d'ús de l'espai públic com estar al parc o al carrer i fer esport.

Si analitzem aquestes preferències d'oci per gènere trobem que els nois puntuen més que les noies en estar a casa i fer esports, mentre que elles donen una major puntuació en la lectura i en activitats de caire consumista com anar al centre comercial o a la disco.

Respecte a la reflexió realitzada per pares i mares respecte als avantatges i inconvenients que troben en que els seus fills/es realitzen activitats extraescolars, més de la meitat considera com allò més positiu de estes activitats és el valor educatiu del lleure, això ens indica que perceben les activitats extraescolars com un estímul al desenvolupament del xiquet que afavoreix la seva relació amb altres. També més de la meitat troba que el principal inconvenient per a la participació dels fills/es en extraescolars és la reducció del temps del nen/a, ja siga del temps lliure o del temps pels deures.

Per últim, en referència al grau de participació de pares i mares de Castellar del Vallès a les diferents associacions del municipi, constatem que en general, són poques les famílies que

presenten una elevada implicació. Cal destacar que l'índex de participació més elevat el trobem a les associacions veïnals seguit de la participació a l'Ampa; recordem que el major nombre de participants pertany a l'escola primària.

Ens agradaria finalitzar aquest informe valoritzant la iniciativa d'implicar a les famílies com a part de la comunitat educativa en investigar la realitat social, facilitant un espai de diàleg, comunicació i intercanvi sobre el tema de la convivència i els valors a partir del qual es promou una sensibilització cap al tema així com un recull de dades que ha de permetre la transformació de la realitat a partir del disseny de noves actuacions socials. Pensem que els resultats presentats així com les principals conclusions han de tenir importants implicacions pràctiques. Si es vol la participació real de les famílies per a investigar la realitat social i després transformar-la, ara és necessària la implicació dels poders públics per a incorporar la informació obtinguda i elaborar polítiques educatives i socials així com proposar intervencions ajustades a les necessitats reals de cara a construir una societat justa, solidària i tolerant.

ANNEX

A continuació es presenta una breu explicació tant del plantejament de les diferents preguntes del Debat Familiar com de la seva codificació:

Ítem 1

Contesta tota la família. Han de decidir com endrecen un llistat d'institucions segons la importància que li donen sent 1 la institució més important i 8 aquella que consideren menys important.

Ítem 2

Contesta tota la família. S'han de posar d'acord i valorar, amb una escala de 1 a 10, la importància que donen a l'honestetat, la pau, l'esforç, l'èxit, la tolerància, el diàleg, l'obediència, l'ajuda als altres, el respecte i la llibertat.

Ítem 3

Contesta tota la família. Han d'acabar una història, a partir d'unes vinyetes, en la que un pare li diu al seu fill que endreci l'habitació, el fill li diu que no pot i quan el pare li repeteix que l'endreci, el fill contesta que no li dóna la gana.

En aquest cas la família ha d'explicar com s'acabaria a casa seva aquesta situació. Les respostes s'han codificat seguint la classificació dels estils educatius: autoritari (les regles s'imposen sense deixar marge per al diàleg amb els fills/es), democràtic (dialoguen afectuosament amb els fills/es per a pautar les normes), permissiu (no s'imposa cap norma als fills/es però s'els mostra afecte), negligent (no hi ha normes ni afecte cap als fills).

Ítem 4

Contesten els infants per separat, han d'indicar si fan molt, bastant o poc cas al pare, a la mare, als germans/es grans i als avis/àvies. Hem codificat aquest ítem atorgant un valor numèric 0 quan responien poc, 1 si la seva resposta era bastant i 2 si responien molt.

Ítem 5

El pare i la mare, marquen amb una creu qui habitualment posa les normes a casa; si les posen ambdós pares, si les posa la mare, el pare o les negocien entre tots els membres de

la família. Per a la codificació cada resposta tenia un número de 1 a 4 seguint el seu ordre de presentació al qüestionari.

Ítem 6

El pare i la mare junts han de assenyalar si estan bastant, poc o gens d'acord amb diferents afirmacions proposades relacionades amb l'afecte, les normes i l'autoritat en la cria dels fills/es. Hem codificat aquest ítem atorgant un valor numèric 0 quan responien gens, 1 si la seva resposta era poc i 2 si responien bastant.

Ítem 7

Cada membre de la família per separat ha d'indicar amb una creu si tenen amics/gues o coneguts/des amb una discapacitat, d'un altre país, d'una altre religió o amb idees polítiques oposades a les seves. La codificació ha consistit en atorgar un valor numèric de 1 quan responien positivament.

Ítem 8

Contesten els infants per separat, assenyalen si a l'escola es senten molt, bastant o poc apreciats pels seus companys/es, pels amics i amigues i pels mestres. Hem codificat aquest ítem atorgant un valor numèric 0 quan responien poc, 1 si la seva resposta era bastant i 2 si responien molt.

Ítem 9

Contesten els infants per separat, han d'indicar la freqüència (a vegades, sovint o molt sovint) en la que a la seva escola hi ha baralles o nois/es que molesten als altres. Hem codificat aquest ítem atorgant un valor numèric 0 quan responien a vegades, 1 si la seva resposta era sovint i 2 si responien molt sovint.

Ítem 10

Contesta tota la família, han de redactar què farien si un noi/a que els pegues o insultes. Les respostes s'han codificat en cinc apartats: no fer res, respondre amb violència, respondre sense violència, informar a un adult (pares, mares, professors o educadors) i altres.

Ítem 11

Contesta tota la família, han de marcar amb una creu què pensen d'algú que diu als mestres o pares que un noi/a l'ha pegat o molestat. Les opcions de resposta són que aquella persona és un xivato, que fa bé dient- ho, que no servirà de res que ho diga, que per dir-ho rebrà el doble o que és un covard/a. Per a la codificació cada resposta tenia un número de 1 a 5 seguint el seu ordre de presentació al qüestionari.

Ítem 12

Contesta tota la família han d'indicar quins són els elements que consideren més importants per a que el poble de Castellar sigui un bon lloc on viure. Es presenten 16 elements agrupats en quatre blocs i han de triar un total de cinc.

A continuació presentarem eixos blocs i els elements que els componen:

Bloc1 Sostenibilitat: Que hi hagi elements de reducció de soroll, il·luminació d'estalvi energètic, netedat i que hi hagi molta vegetació. *Bloc2 Seguretat:* Vigilància, absència de racons foscos, bona il·luminació, amplitud i bona visibilitat, absència de vandalisme. *Bloc3 Accessibilitat:* Que hi hagi elements de reducció de desnivells, que els carrers estiguin ben senyalitzats, que la ciutat estigui adaptada per a persones amb discapacitats i que els vianants tinguin prioritats real sobre els cotxes. *Bloc4 Convivència:* Absència de soroll, que no hi hagi baralles, que no hi hagin caques de gos i que no hi hagi grups a les places. La codificació ha consistit en atorgar un valor numèric de 1 quan marcaven l'element amb una creu.

Ítem 13

Contesta tota la família, han d'escriure quins són els equipaments del seu poble que fan servir. Per a la codificació d'aquest ítem hem elaborat un llistat dels 17 equipaments més importants del poble: Ajuntament-Palau Tolrà, Biblioteca, Cal Massaveu (cultura, lleure, ensenyament de català), Camp de Futbol, Casals, Centre d'assistència primària (ambulatori), Deixalleria, Escola/institut, Església, Espai Tolrà (pista de gel), Ludoteca, Mercat municipal, Parcs i places, Pista municipal de skate, Policia, Poliesportiu (Piscina, gimnàs, pavelló), Altres.

Ítem 14

Contesten els infants per separat marquen una de les opcions referents a com creuen que s'han de fer servir els carrers i les places.

Hem codificat atorgant un valor numèric a cada resposta: si creuen que les pot fer servir tothom per al que es vulgui i quan es vulgui (valor 1), si pensen que cal demanar permís a l'ajuntament per a fer-les servir (valor 2) o si consideren que s'han de fer servir de forma responsable i respectuosa (valor 3).

Ítem 15

Contesta tota la família posant-se d'acord en els elements positius i negatius que troben relacionats amb el creixement demogràfic de la vila. Per a la codificació hem fet quatre apartats en els que cataloguem totes les respostes rebudes: cohesió social, cohesió demogràfica, elements identitaris i altres. Hem atorgat un valor de 1 o 0 segons la presència o absència de respostes en cadascun dels apartats.

Ítem 16

Contesta tota la família, han de dibuixar al mapa de Castellar en quines zones del poble creuen que es donen situacions de perill, consum d'alcohol (botellón), consum de substàncies (porros) i on podem trobar grups de gent, zones verdes i zones d'esbarjo. Hem codificat estes sis situacions (perill, botellón, porros, grups, zona verda, zona d'esbarjo) en relació a onze zones del poble (Plaça Major, Espai Tolrà, Plaça Europa, SkatePark, Pistes d'atletisme, Camp de Futbol, Dona Acolidora, Plaça de Catalunya, Parc de Colobrers, Torrent de Canyelles, Altres)

Ítem 17

Contesta tota la família, Es presenta una vinyeta amb un dibuix de dos nens jugant i un altra persona que els diu alguna cosa amb gest empenyat. La família ha de debatre que representa el dibuix. No hem pogut analitzar aquest ítem per que la seva formulació resultava confosa i els participants no han acabat d'entendre allò que s'els demanava.

Ítem 18

Contesten els infants per separat han de triar les tres activitats que més els agrada fer fora de l'horari escolar entre les set proposades: Estar al parc o al carrer, Fer esport, Llegir, Anar al centre comercial, Estar a casa jugant amb la play, en l'ordinador, veient la tele o jugant, Anar a la disco, Participar en qualsevol activitat extra-escolar o associativa. La codificació ha consistit en atorgar un valor numèric de 1 quan triaven l'activitat.

Ítem 19

Contesta tota la família, han de discutir i redactar quines raons tenen a favor i en contra, de que els nens/es facin activitats extraescolars. Per a la codificació hem agrupat les respostes en varies categories: Les respostes a favor de les activitats extraescolars les hem agrupades en quatre blocs: les que feien referència a la conciliació laboral-familiar, al valor

instrumental com a complement del currículum escolar, al valor educatiu del lleure (espai de relació amb els altres, plaer) i altres.

Les respostes en contra de les activitats extraescolars les hem agrupades en cinc blocs: Diners, reducció del temps lliure, reducció de temps pels deures, sobrecàrrega/estrès i altres.

Hem otorgat un valor de 1 o 0 segons la presència o absència de respostes en cadascun d'aquests apartats.

Ítem 20

El pare i la mare han de assenyalar amb quina freqüència (mai, a vegades, sovint) participen als grups veïnals, a l'Ampa, als moviments socials o a associacions en general. La codificació d'aquest ítem s'ha realitzat considerant la participació als diversos grups, moviments i associacions com variables anomenades alfabèticament (a, b, c, d) i atorgant un valor a les respostes mai (valor 0), a vegades (valor 1) i sovint (valor 2).

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadana
Secretaria de Joventut

Universitat de València
Dept. Psicologia Evolutiva i de l'Educació
València, Juny 2008

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA